

SPOLOČNÝ ÚZEMNÝ PLÁN OBCÍ KRÁSNOVCE, LASTOMÍR, SLIEPKOVCE, ŠAMUDOVCE

OBEC ŠAMUDOVCE

TEXTOVÁ ČASŤ

Čistopis

Názov ÚPD: SPOLOČNÝ ÚZEMNÝ PLÁN OBCÍ KRÁSNOVCE, LASTOMÍR, SLIEPKOVCE, ŠAMUDOVCE v rozsahu riešenie k.ú. obce Šamudovce Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Šamudovce Číslo uznesenia: 41/2015 dátum schválenia: 4.11.2015 Číslo VZN: 3/2015, zo dňa 4.11.2015, účinnosť: 20.11.2015 ..... Emil Ircha, Starosta obce	spracovateľ ÚPN-O pečiatka

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

NÁZOV ELABORÁTU:

SPOLOČNÝ ÚZEMNÝ PLÁN OBC KRÁSNOVCE, LASTOMÍR, SLIEPKOVCE, ŠAMUDOVCE

OBEC ŠAMUDOVCE

OBSTARÁVATEĽ:

OBEC ŠAMUDOVCE
Emil IRCHA , starosta obce Šamudovce

SPRACOVATEĽ:

BOSKOV s.r.o. , Myslína 15, Humenné

HLAVNÝ RIEŠITEĽ:

Ing. arch. Marianna BOŠKOVÁ

Základná koncepcia a urbanizmus:

Ing. arch. Marianna BOŠKOVÁ

Spolupráca:

Demografia:

Ing. Ľudmila SEKERÁKOVÁ

Doprava:

Ing. Vladimír BOŠKO

Zásobovanie plynom:

Ing. Vladimír BOŠKO

Vodné hospodárstvo:

Ing. Štefan ČIŽMÁR

Zásobovanie el. energiou, spoje:

Ing. František FELC

Poľnohospodárska pôda a lesné pozemky:

Ing. Vladimír BOŠKO

Ochrana prírody:

Ing. arch. Marianna BOŠKOVÁ

POVERENÝ OBSTARÁVATEĽ:

Ing. Iveta SABAKOVÁ, odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD podľa §2a stavebného zákona

OBSAH TEXTOVEJ ČASTI

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	2
2. HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI.....	6
2.1.1 Hlavné ciele rozvoja územia.....	6
2.1.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií.....	7
2.1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním.....	7
2.1.4 Doplnujúce údaje.....	7
3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	8
3.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS.....	8
3.1.1 Vymedzenie riešeného územia.....	8
3.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZŇNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC KOŠICKÉHO KRAJA.....	10
3.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE.....	13
3.3.2 Zamestnanosť a pracovné príležitosti.....	15
3.3.3 Bytový fond.....	16
3.4 RIEŠENIA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE.....	17
3.4.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia.....	17
3.4.2 Väzby obce na záujmové územie.....	18
3.4.3 Technická infraštruktúra.....	18
3.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA.....	18
3.5.1 Urbanistická koncepcia a kompozícia obce.....	18
3.5.2 Vymedzenie potrieb bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby, dopravy, zelene a ostatných plôch.....	19
3.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE.....	20
3.7 KULTÚRNO – HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY.....	24
3.7.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce.....	24
3.7.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu.....	24
3.7.3 Archeologické hodnoty.....	24
3.7.4 Prírodné hodnoty územia.....	25
3.8 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE.....	25
3.8.1 Bývanie.....	25
3.8.2 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie.....	26
3.8.3 Zdravotníctvo.....	27
3.8.4 Služby.....	27
3.8.5 Správa, verejná správa, inštitúcie.....	28
3.8.6 Ostatné zariadenia.....	28
3.8.7 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti.....	28
3.8.8 Hospodárska základňa.....	28
3.8.9 Rekreácia, cestovný ruch, turistika a kúpeľníctvo.....	29
3.9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE.....	29
3.10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ.....	30
3.10.1 Ochranné pásma.....	30
3.10.2 Chránené územia.....	30
3.11 RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI.....	31
3.11.1 Riešenie záujmov obrany štátu.....	31
3.11.2 Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva.....	31
3.11.3 Riešenie ochrany pred požiarmi.....	31
3.11.4 Riešenie ochrany pred povodňami.....	31
4. OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES.....	32
4.1 Prírodné dedičstvo.....	32

4.1.1	Chránené územia	33
4.1.2	Lokality medzinárodného významu	33
4.1.3	Európska sieť chránených území – NATURA 2000	33
4.2	Územný systém ekologickej stability (ÚSES)	33
4.2.1	Genofondové významné lokality	33
4.2.2	Biocentrá nadregionálne	34
4.2.3	Biocentrá regionálne	34
4.2.4	Biokoridory nadregionálne.....	34
4.2.5	Biokoridory regionálne.....	34
4.2.6	Miestny ÚSES	34
4.2.7	Návrhy na zlepšenie ekologickej kvality krajiny a kvality životného prostredia	35
4.2.8	Návrh opatrení pre zvýšenie hodnoty stupňa ekologickej stability	35
5.	NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA	36
5.1	DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA	36
5.1.1	Letecká doprava.....	36
5.1.2	Železničná doprava	36
5.1.3	Cestná doprava	37
5.1.4	Hromadná doprava.....	38
5.1.5	Statická doprava.....	39
5.1.6	Pešie a cyklistické komunikácie	39
5.1.7	Hlukové pomery vyplývajúceho z dopravy	39
5.2	VODNÉ HOSPODÁRSTVO	40
5.2.1	Zásobovanie pitnou vodou	40
5.2.2	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.....	42
5.2.3	Vodné toky	42
5.2.4	Hydromelioračné zariadenia.....	43
5.3	ENERGETIKA	43
5.3.1	Energetické zariadenia.....	43
5.3.2	Zásobovanie elektrickou energiou.....	43
5.3.3	Vonkajšie osvetlenie.....	45
5.3.4	Obecný rozhlas.....	45
5.3.5	Telekomunikačné siete.....	45
5.3.6	Ochranné pásma.....	46
5.4	ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM	46
5.4.1	Zásobovanie plynom	46
5.4.2	Zásobovanie teplom	47
6.	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	48
6.1	Základné zložky životného prostredia	48
6.1.1	Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia	48
6.1.2	Odpadové hospodárstvo	49
6.1.3	Biota	50
6.1.4	Zeleň	50
7.	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	51
7.1	Ťažba nerastných surovín	51
7.2	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory.....	51
7.3	Staré banské diela	51
7.4	Svahové deformácie	51
8.	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU.....	51

9.	VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PP A LP	52
10.	NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤ RIEŠENÉHO ÚZEMIA	52
11.	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	52
12.	NÁVRH ZÁVAZNEJ ČASŤI	53
12.1.1	Stavby pre verejnoprospešné služby:	53
12.1.2	Stavby verejného technického vybavenia:	53

2. HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

Obce Lastomír, Krásnovce, Sliepkovce a Šamudovce sa nachádzajú v strednej časti okresu Michalovce v Košickom kraji. Doposiaľ iba obec Lastomír má vypracovaný územný plán (r.1996). Na základe uznesenia Obecného zastupiteľstva dotknutých obcí, obec Lastomír bola poverená zabezpečením obstarávania spoločného územného plánu týchto obce.

Dôvodom spracovania územného plánu je získať dokumentáciu, ktorá bude riešiť aktuálne problémy územného rozvoja obce vyplývajúce z ekonomického a technického rozvoja a požiadaviek vyplývajúcich z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie - Územný plán veľkého územného celku Košický kraj – Zmeny a doplnky 2004, Zmeny a doplnky 2009 /ÚPN – VÚC/, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č. 713/2009 dňa 24. 08. 2009. Všeobecne záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 11/2009 a Zmeny a doplnky 2014 /ÚPN – VÚC/, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č. 92/2014 dňa 30.06.2014 a záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 6/2014, ktorým sa vyhlasujú záväzná regulatívy, a ktoré majú dopad na katastrálne územie obcí.

Postup obstarania územného plánu bol stanovený v zmysle §19a, odst. 1 a §21, odst. 2 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), v zmysle ktorého sa zabezpečuje vypracovanie Prieskumov a rozborov, Zadaní a Návrhu ÚPN-O. Podľa § 21. odst.2 stavebného zákona sa upúšťa od vypracovania konceptu riešenia, nakoľko obce majú menej ako 2000 obyvateľov (Lastomír - 1160 obyvateľov, Krásnovce - 618 obyvateľov, Sliepkovce – 747 obyvateľov a obec Šamudovce - 640 obyvateľov).

Obstarávateľská činnosť v zmysle §2a stavebného zákona je zabezpečovaná prostredníctvom odborne spôsobilej osoby (Ing. Iveta Sabaková). Spracovateľ dokumentácie ÚPN – O je Boskov s.r.o., Ing. arch. Bošková Marianna, Myslína 15, Humenné.

2.1.1 Hlavné ciele rozvoja územia

Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. Z potrieb riešenej obce v oblasti územného rozvoja vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnuť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia územného plánu obce nasledovné:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jednotlivých funkcií využitia administratívneho územia riešenej obce,
- vymedziť funkčné usporiadanie sídelnej a krajinej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobjšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov, v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľno časových potrieb,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,
- navrhnuť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 15 – 20 rokov,
- v návrhu komplexného územného rozvoja obcí rešpektovať nadradenú dokumentáciu Územný plán veľkého územného celku Košický kraj:
  - Zmeny a doplnky 2009 /ÚPN – VÚC/, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.712/2009 dňa 24.08.2009 a záväznú časť vyhlásenú Všeobecne záväzným nariadením č.10/2009;
  - Zmeny a doplnky 2014 /ÚPN – VÚC/, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.92/2014 dňa 30.06.2014 a záväznú časť vyhlásenú Všeobecne záväzným nariadením č.6/2014.
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obce riešiť obec ako administratívne a územne samostatný celok a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na mesto Michalovce a susedné obce,

- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN - O obce spracovať v súlade s platnou legislatívou pre územné plánovanie a v hĺbke a podrobnosti riešenia primerane Metodickému usmerneniu obstarania a spracovania územného plánu obce (rok 2001).

2.1.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Územný plán obce

Obec Šamudovce nemá spracovanú záväznú územnoplánovaciu dokumentáciu.

2.1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním

2.1.3.1 Chronológia spracovania

Oznámenie o začatí obstarávania ÚPN obce bolo v zmysle § 19b ods.1 písm. a) zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) zaslané orgánom štátnej správy, dotknutým samosprávam, inštitúciám a organizáciám a zverejnené na verejne prístupnom mieste v obciach Lastomír, Krásnovce, Sliepkovce a Šamudovce – na obecných tabuliach počas 30 dní od 19.06.2012 do 19.07.2012. V zmysle § 19b ods.1b zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov obstarávateľka sústredila ÚPD, ÚPP a ostatné podklady, určila ich záväznosť a vyhodnotila možnosti ich využitia. Dňa 16.01.2013 bolo zaslané Obvodnému úradu životného prostredia v Michalovciach Oznámenie o strategickom dokumente. Dňa 14.02.2013 bolo vydané rozhodnutie č.2013/00103, v ktorom sa konštatuje, že územnoplánovacia dokumentácia sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov neskorších noviel. Proces posudzovania predmetného strategického dokumentu je vydaním tohto rozhodnutia ukončený.

Dokumentácia spoločného Územného plánu obcí je spracovaná tak, že jej výstupy sú spracované samostatne pre každú riešenú obec. Spoločným výkresom pre štyri riešené obce je výkres č. 1 – Širšie vzťahy, výkres č.2 – Komplexný výkres funkčného využitia územia katastrálneho územia obcí, výkres č. 8 – Výkres ochrany prírody a tvorba krajina vrátane prvkov ÚSES.

Na základe výsledkov získaných počas prípravných prác bolo spracované Zadanie spoločného územného plánu obcí Lastomír, Krásnovce, Sliepkovce a Šamudovce, ktoré bolo zverejnené oznámením zo dňa 30.11.2012. Predmetné oznámenie bolo zverejnené na úradných tabuliach dotknutých obcí (Lastomír, Krásnovce, Sliepkovce a Šamudovce), internetových stránkach týchto obcí v termíne do 30.12.2012.

Výsledky prerokovania Zadania boli vyhodnotené a premietnuté do konečného znenia Zadania.

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Lastomír bolo schválené Obecným zastupiteľstvom obce (schválené dňa 30.01.2013 č. uznesenia 1/2013).

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Krásnovce schválené Obecným zastupiteľstvom obce (schválené 30.01.2013 č. uznesenia 1/2013).

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Sliepkovce schválené Obecným zastupiteľstvom obce (schválené 30.01.2013 č. uznesenia 13/2013).

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Šamudovce schválené Obecným zastupiteľstvom obce (schválené 30.01.2013 č. uznesenia 1/2013).

Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O je základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie koncepcie územného rozvoja obcí v rámci spoločného ÚPN-O. Dokumentácia ÚPN-Obce je vypracovaná v súlade s požiadavkami na riešenie jednotlivých funkčných systémov územného rozvoja obce stanovených v schválenom Zadaní. Zásady riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie ÚPN-Obce je spracovaný v štruktúre zodpovedajúcej §12 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

2.1.4 Doplnujúce údaje

Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Mapové podklady

- Základné mapy ČSSR v mierke M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000
- mapové podklady vo vektorovej podobe katastra Lastomír, Krásnovce, Sliepkovce, Šamudovce

Podklady a údaje obce:

- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001, 2008, Štatistický úrad SR, mestská a obecná štatistika, štatistické údaje obce 2012

Použitá literatúra:

- Dejiny osídlenia Užskej župy (FF Prešov, F. Uličný r.1995)
- Archeologické dedičstvo Zemplínu: kolektív autorov
- Atlas krajiny Slovenskej republiky 1. vydanie, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, r. 2002.

Záväzné podklady:

- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj - Zmeny a doplnky 2009 (spracovateľ: URBI Košice – Ing. arch. A. Bél), Zmeny a doplnky 2014 (Ing. arch. Malinovský).
- Zadanie pre vypracovanie spoločného ÚPN obcí Lastomír, Krásnovce, Sliepkovce a Šamudovce.

Ďalšie podklady:

- sú premietnuté územné súvislosti vyplývajúce z územného priemetu cieľov, priorít a opatrení dokumentov regionálneho rozvoja :
  - Stratégia rozvoja vidieka Košického samosprávneho kraja
  - Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (dopad na územie obcí),
- využité sú ďalšie dokumenty:
  - Program odpadového hospodárstva obce Lastomír
  - Program odpadového hospodárstva obce Krásnovce
  - Program odpadového hospodárstva obce Sliepkovce
  - Program odpadového hospodárstva obce Šamudovce
  - R-ÚSES okresu Michalovce, 1994
- V riešení ÚPN-O sú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce. V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady dotknutých orgánov štátnej správy, organizácií právnických a fyzických osôb
- Prieskum bol prevedený priamo v teréne, nové budovy, stav, veľkosť a plocha sú zakreslené a určené odhadom (spracovateľ PaR).

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

3.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

3.1.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie pre spracovanie Návrhu Územného plánu obce Krásnovce sa vymedzuje tak, aby v návrhu koncepcie rozvoja obce bolo možné riešiť funkčné a priestorové usporiadanie zastavaného územia obce, riešiť rozvojové plochy vo väzbe na toto územie a premietnuť výsledky prieskumov a rozborov v oblasti krajinnoekologického plánu v rámci celého administratívneho územia obce.

Obec susedí na severe a východe s mestom Michalovce, na západe s obcou Pozdišovce, na juhozápade s obcou Šamudovce, na juhu s obcou Lastomír.

3.1.1.1 Geologické a geomorfologické pomery

Na geologickej stavbe v katastri obce Krásnovce sa zúčastňujú neogénne a kvartérne sedimenty. Kvartér je zastúpený fluviálnymi sedimentami, ktoré dosahujú hrúbku 15 - 20 m. Kryciu vrstvu hrubú 5 - 10 m tvoria náplavové hliny až íly. Neogén je zastúpený súvrstvím stredno až vrchno sarmatského veku. Sú to prevažne pelitické sedimenty s polohami štrkov a pieskov. Na Východoslovenskej nížine, ktorej súčasťou je aj riešene územie, neogénne sedimenty mocné niekoľko sto metrov predstavujú výplň pozdĺž vnútrohorskej panvy. Predpokladá sa prítomnosť sedimentov karpátu. Vrtmi boli overené sedimenty a vulkanity badenu a sarmatu, ako i sedimenty panonu a rumanu. Prevládajú pestré íly a ílovce, sliene a pieskovce. Vulkanické horniny sú tu zväčša pokryté mladšími eolickými pieskami, na povrchu sa objavujú iba ojedinele. Kvartér zastupujú hlavne fluviálne a eolické sedimenty. Fluviálna činnosť sa prejavovala v poriečnych nivách tokov a v neotektonických kvartérnych depresiách, v ktorých sú zaplavované 15 – 30 m, max. 70 m mocné súvrstvia štrkov, pieskov, hĺn a ílov.

Povrchové časti poriečnych nív a mladých depresií pokrývajú piesčité, hlinité, ílovité povodňové kaly a preplavované spraše, sprašové hliny a naviate piesky.

Geomorfológia

Východoslovenská nížina, ktorej súčasťou je i Laborecká rovina, teda aj územie Krásnoviec, vznikla nerovnomernými tektonickými poklesmi zemskej kôry vo vnútri karpatského oblúka v priebehu neogénu a kvartéru. Poklesové pohyby podmienili i prevahu akumulčných procesov a tým plochý nížinný reliéf. Geneticky predstavuje severnejšiu časť rozsiahlejšej intrakarpatskej tektonickej depresie Východoslovenskej panvy.

Širšie záujmové územie z tektonického hľadiska predstavuje štruktúru, ktorá má v celej histórii svojho vývoja poklesovú tendenciu. Poklesy však prebiehali nerovnomerne, následkom čoho je územie sústavou zlomov rozlámané na samostatné bloky – kryhy. Pohybom týchto kryh vzniká nerovnomerný tlak v intenzite ako aj v čase a priestore. Dôsledkom toho je diferenciácia územia, na relatívne stabilnejšie kryhy a kryhy s výraznou poklesovou tendenciou. Pohyb týchto kryh je nerovnomerný tak v intenzite ako aj v čase a priestore. Laborecká rovina je tvorená morfológicky riečnou nivou budovanou na báze štrkov, štrkopieskov až pieskov. Povrchová časť je tvorená náplavovými hlinami ílovitými až ílovitopiesčitými, na ktorých je vyvinutá nivná hneдозem. V celom rozsahu je územie o hrúbke kvartérnej akumulácie 15 až 30 m. Poklesy vo Východoslovenskej nížine majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete

Celé územie je budované mladými holocénnymi až subrecentnými náplavami Laborca tvorenými v podstate iba hlinami ílovitými, miestami piesčitými o hrúbke 3 -5 m miestami 6 – 7 m. podstatnou skutočnosťou je, že celá Laborecká rovina leží v priestore centrálnej časti Michalovsko – sliepkovskej tektonickej depresie, kde v podloží vyššie uvedených holocénných náplav sú uložené pleistocénne štrky, štrkopiesky a piesky o hrúbke 15 – 55 m. Vo východnej časti sú v podloží holocénnych hĺn pochované spraše a sprašové hliny. Ide o malú tektonickú depresiu s pokračovaním poklesovej tendencie aj v súčasnosti.

3.1.1.2 Hydrologické pomery

Z hľadiska hydrologických pomerov je dotknuté územie odvodnené riekou Laborec, ktorá patrí do zbernej oblasti Tisy. Juhovýchodne od zastavaného územia obce preteká tok Sliepkovský kanál. Celé územie spadá do oblasti ohrozenej veternou a vodnou eróziou.

Podzemné vody sú viazané na hrubú vrstvu kvartérnych, resp. fluviaľno - eolických pieskov, v podloží ktorých je 2 - 5 m hrubá málo priepustná vrstva povodňových hĺn a ílov s rozličnou prímiesou piesčitej frakcie. Podložie je tvorené z hydrogeologického hľadiska nepriepustnými neogénnymi ílmi. Podzemné vody riešeného územia sú napájané vodou z rieky Laborec. Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája.

Priemerné mesačné a ročné prietoky a ich extrémny (m³.s⁻¹) za obdobie roku 1991 do roku 1995 na rieke Laborec (Údaje SHMÚ)

mesiac	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	Rok
Max.	31,2	17,4	18,9	35,1	51,3	28,3	13,4	11,2	5,08	3,2	8,29	11,1	12,5
Priemer	14,5	12,0	12,8	13,8	28,5	21,9	9,9	7,7	2,9	2,54	5,2	7,23	11,5
Min.	4,6	3,8	7,1	5,2	19,4	9,1	4,9	3,8	1,7	1,3	1,9	2,6	10,3

3.1.1.3 Klimatická charakteristika

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia. Klimaticky patrí riešené územie Krásnoviec do oblasti teplej, podoblasti mierne suchej s chladnou zimou s teplotou v januári nad -3 až -5⁰ C, s počtom letných dní nad 50. Priemerná ročná teplota vzduchu je 8,8 až 9,1⁰ C. Trvanie snehovej pokrývky 99 dní. Počas celého roka prevládajú severné vetry. Vegetačné obdobie začína už v druhej polovici marca, končí v druhej polovici mesiaca október a trvá zhruba 200 až 220 dní v roku. Väčšina zrážok (cez 60 % z ročného úhrnu) pripadá na vegetačné obdobie, nepriaznivý je však fakt, že vo vegetačnom období majú zrážky prevažne búrkový charakter a sú pre rastliny menej využiteľné. Samotná poloha Východoslovenskej nížiny podmieňuje niektoré špecifické zvláštnosti územia. Kontinentálnejší charakter klímy v k.ú. Krásnovce spôsobuje oneskorený nástup fenologických javov v porovnaní napr. s Podunajskou nížinou.

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí na celom východnom Slovensku spôsobuje, že na Východoslovenskej nížine je rýchlosť vetra najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného či severozápadného, Trebišov 4,9 m.s⁻¹, Michalovce 3,8 m.s⁻¹. Smery vetra s južnou zložkou majú v južnej polovici územia o 2 m.s⁻¹ nižšiu rýchlosť, severne o 1 až 1,5 m.s⁻¹. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria je na nížine pomerne

nízka 2,3 až 2,8 m.s⁻¹. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s⁻¹), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s⁻¹. Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Územie obce patrí do európskej kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom. Popri západnom prúdení vzduchu od Atlantiku možno hovoriť i o prúdení vzduchu od Stredozemného mora, ktoré do celej oblasti prinášajú výdatné zrážky. Kontinentálne prúdenie vzduchu so sebou prináša suchý vzduch, t.j. bez významnejších zrážok. Klimatické podmienky mesta, katastra i skupiny okolitých obcí Laboreckej roviny sú v značnej miere ovplyvňované rovinatým tvarom povrchu i vegetačným krytom. Celá nížinná časť je z juhu otvorenou krajinou. Na západ od riešeného katastrálneho územia vo vzdialenosti sa tiahnu zo severu na juh Slanské vrchy. Pozdišovská pahorkatina netvorí prirodzenú bariéru severnému prúdeniu z dôvodu jej malého vyvýšenia aj napriek jej zalesneniu. Priemerný ročný úhrn zrážok v tomto území je 593 mm. Tieto zrážky sa z väčšej časti podieľajú na výpare, ktorý dosahuje hodnotu 70 - 80% z celkového úhrnu zrážok. Nedostatok vody v pôde vo veterných mesiacoch október až marec spôsobuje v čase bez pokrytia pôdnu eróziu. Najnižšie priemerné relatívne vlhkosti sú v tejto oblasti v apríli a v máji, najvyššie v novembri a v decembri.

V porovnaní s Podunajskou nížinou je v záujmovej oblasti Východoslovenskej nížiny suchšia zima a vlhkejšie leto, hlavne vďaka búrkovým lejakom. V súvislosti s chladnejšou zimou je na tomto území v priemere skorší začiatok a neskorší koniec trvania snehovej pokrývky ako na Podunajskej nížine. Súvislá snehová pokrývka počas viac ako mesačného obdobia sa tu vyskytuje zriedka.

3.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC KOŠICKÉHO KRAJA

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – VÚC Košického kraja. V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení Územného plánu obce rešpektovať.

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre Územný plán obce Lastomír je ÚPN VÚC Košický kraj schválený vládou SR ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády SR č. 281/1998 zo dňa 12.5.1998 a následne boli spracované aktualizácie:

- Zmeny a doplnky 2004, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK dňa 30.8.2004, Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004,
- Zmeny a doplnky 2009, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.712/2009 dňa 24.08.2009. Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.10/2009,
- Zmeny a doplnky 2014, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.92/2014 dňa 30.6.2014. Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.6/2014.

V návrhu riešenia Územného plánu obce Krásnovce je potrebné rešpektovať tie záväzné časti nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktoré majú dopad na obec.

Záväzné časti ÚPN – VÚC Košického kraja a schválených Zmien a doplnkov, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce (znenie regulatívov prevzaté z VZN Košického samosprávneho kraja) :

1. V oblasti medzinárodných súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry.
  2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry
- 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
  - 2.2. formovať sídelnú štruktúru Košického kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
  - 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
  - 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
  - 2.9. podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti,
  - 2.10. podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
  - 2.15. podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry
- východoslovenskú rozvojovú os Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranica s Ukrajinou,

- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
- 2.18. odporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,
- 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,
- 3.3. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,
- 3.4. podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja a podporiť vytváranie stredných odborných škôl, ktoré poskytujú pomaturitné vzdelávanie,
- 3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu

- 4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cyklomagistrál: EuroVelo 11 v koridore hranica kraja s PSK – Košice – hranica s MR a Zemplínskej cyklomagistrály v koridore hranica kraja s PSK – Zemplínska šírava (vrátane cyklistického okruhu) – Zemplín – hranica s MR a siete nadväzujúcich cyklotrás nadregionálneho a regionálneho významu,
- 4.17. podporovať ťažiskové formy cestovného ruchu v Košickom kraji (vidiecky a agroturistika, mestský a kultúrno-poznávací, kúpeľný a zdravotný, zimný, letná turistika a pobyty pri vode a aktivity súvisiace s rozvojom tradičných remesiel a gastronómie špecifických pre Košický kraj).

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry

- 5.1. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,
- 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.4. zohľadniť a revitalizovať v územnom rozvoji:
  - b) ..... národné kultúrne pamiatky .....,
  - d) známe a predpokladané archeologické náleziská a archeologické nálezy,
  - e) územia miest a obcí, kde je zachovaný historický stavebný fond,
- 5.5. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej,
- 5.6. sanovať a revitalizovať oblasti, resp. ich časti na území Košického kraja zaťažené vysokým stupňom environmentálnej záťaže
  - 5.6.3 Zemplínska zaťažená oblasť
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,

- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry,
- 5.11. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,
- 5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
- 5.13. identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu;
  - 5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
- 5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskej pôdy zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,
- 5.15. zabezpečiť pri rekonštrukcii krajiny vrátane projektov pozemkových úprav podmienky pre uplatňovanie zásad tvorby krajiny s rešpektovaním špecifických foriem osídlenia a historických krajinných štruktúr v typickom charaktere poľnohospodárskej krajiny,
- 5.16. riešiť významné strategické a investičné zábery len v súlade s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, ochranu nerastného bohatstva a ochranu zdravia obyvateľov,
  - 5.16.1. navrhovať umiestnenia takýchto zámerov len prostredníctvom komplexného územnotechnického riešenia minimálne územnoplánovacím podkladom, v širších väzbách aj s dopadom na dotknuté územie,
- 5.18. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia záplavové a zosuvné územia, realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť obmedzenie alebo zmiernenie ich prípadných negatívnych vplyvov,
- 5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní.

6.V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.7. rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne:
  - 6.7.1. železničné trate:
- Michalany/Výhybňa Červený dvor – Trebišov – Strážske – Humenné – Medzilaborce – Poľsko
- 6.8. chrániť územie pre trasu diaľnice D1 Budimír - Michalovce - Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou).

7.V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1 zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,
- 7.4 pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
- 7.9 znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10 zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.14. vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,
- 7.16. chrániť koridory pre výstavbu nadradených plynovodov
  - 7.16.2. plánovaného plynovodného prepojenia Slovenskej republiky a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Lastomír – Stretava – Veľké Kapušany.

8. V oblasti hospodárstva

- 8.1 rozvíjať ekonomiku prostredníctvom
  - 8.1.1. vytvorenia polycentrickej sústavy osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň

regiónov v súlade s platnými strategickými a programovými dokumentmi v oblasti regionálneho rozvoja a územného plánovania,

- 8.2 zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- 8.3 dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji a vytvárať podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou a zvyšovať vzdelanostnú úroveň a mobilitu pracovnej sily v regiónoch
- 8.4 stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.6. na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužitelné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,
- 8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka.

9. V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.1. usmerniť cieľové nakladanie s určenými druhmi a množstvami odpadov, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programom odpadového hospodárstva kraja.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

V obci Krásnovce sú navrhované verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov:

1. Cestná doprava
  - 1.1. diaľnica D1 Budimír – Michalovce – Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou),
2. Železničná doprava
  - 2.6. zdvojkolajnenie a elektrifikácia železničnej trate Michaľany – Michalovce – Strážske – Humenné,
5. Nadradená technická infraštruktúra
  - 5.10. stavby nadradených plynovodov
    - 5.10.7. plynovodné prepojenie Slovenskej republiky a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Lastomír – Stretava – Veľké Kapušany.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

3.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – +2 %
regresívna	pod -2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek 0 – 14 rokov,
- produktívny vek 15 – 64 rokov,
- poproduktívny vek 65 a viac rokov.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach

vo výhlade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Vývoj a charakteristika demografického potenciálu

K 31.12.2011 žilo v obci Šamudovce 640 obyvateľov, čo predstavuje 0,58 % z celkového počtu obyvateľov okresu Michalovce. Ženy tvorili 48,91 % z celkového počtu obyvateľov obce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 484,16 ha, priemerná hustota osídlenia 127 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvateľov	477	498	425	525	640
Prírastok obyvateľov	+ 21	- 73	+ 100	+ 115	
Index rastu	104,40	85,34	123,53	121,90	
Ø ročný prírastok	+ 0,44 %	- 1,33 %	+ 2,35 %	+ 2,19 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Šamudovce má priaznivý demografický vývoj po roku 1991. Špecifikom, ktoré výraznejšie ovplyvňuje tieto demografické prírastky je rómske etnikum, kde podľa SODB 1991 sa k tomuto etniku prihlásilo 11,29 % obyvateľstva. V roku 2001 to bolo 8,76 %, pri poslednom Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 sa hlásilo k rómskej národnosti 5,70 % populácie obce. Podľa priemerného ročného prírastku do roku 1991 obec patrila medzi stagnujúce sídlo. Po roku 1991 obec sa zaradila medzi pomaly rastúcu.

Podľa štatistického zisťovania v roku 2011 sa na priaznivom demografickom vývoji v obci podieľal prirodzený prírastok (+5 osôb).

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2011

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality	Index starnutia
	Vekové skupiny					
	predproduktívny	produktívny	poproduktívny			
1991 abs.	425	100	224	101	99,01	101,00
%	100	23,53	52,71	23,76		
2003 abs.	572	172	311	89	193,25	51,74
%	100	30,07	54,37	15,56		
2011 abs.	640	183	395	62	295,16	33,88
%	100	28,59	61,72	9,69		

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z uvedeného prehľadu vidieť, že veková štruktúra obyvateľstva v obci Šamudovce sa vyvíja veľmi priaznivo. Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality v roku 1991 populáciu obce zaradíme medzi regresívnu (ubúdajúcu). V roku 2003 vzrástol index vitality na hodnotu 193,25, čo je stabilizovaná rastúca populácia, v roku 2011 dosiahol hodnotu 295,16 čo je progresívna (rastúca) populácia. Priemerný vek obyvateľstva sa zlepšil oproti roku 2001 (36,2 roky) na 33,88 rokov v roku 2011.

Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2011 v obci tvorili ženy 48,91 % z celkového počtu obyvateľov. Podľa vzdelanostnej štruktúry základné vzdelanie má ukončených 30,38 % obyvateľov, učňovské a stredné bez maturity 14,08 %, stredné odborné s maturitou a stredné všeobecné 14,24 %, vyššie, vysokoškolské a doktorandské 10,28 % obyvateľstva.

Z náboženského vyznania prevláda pravoslávna cirkev (55,38 %), nasleduje gréckokatolícka cirkev (12,50 %), rímskokatolícka (11,87 %) a evanjelická cirkev augsburského vyznania (12,02 %).

Národnostnú štruktúru tvoria prevažne obyvatelia slovenskej národnosti (90,82 %), nasleduje rómska národnosť z 5,70 %. Údaje sú spracované z výsledkov Sčítania obyvateľov, domova bytov z 21.mája 2011.

Návrh pre obec Šamudovce

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ (INFOSTAT, Výskumné demografické centrum Bratislava, november 2008) a doterajšieho vývoja obyvateľstva možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Pre Košický kraj celé prognózované obdobie do roku 2025 môžeme z hľadiska prírastkov, resp. úbytkov obyvateľstva charakterizovať v zásade ako mierny nárast až stagnáciu. Smerom ku koncu prognózovaného obdobia sa prírastky obyvateľstva budú znižovať. Avšak väčšina okresov v košickom regióne zaznamenáva prírastky obyvateľstva prakticky počas celého prognózovaného obdobia do roku 2025 a veková štruktúra v týchto regiónoch zostáva relatívne mladá.

Počet obyvateľov v okrese Michalovce sa v súčasnosti nevyznačuje dynamickým rastom, ale skôr naopak, počet obyvateľov začína stagnovať. Vyplýva to hlavne z populačného vývoja obyvateľov, ktorý sa spomalil v dôsledku zníženia prirodzeného prírastku obyvateľstva a do značnej miery aj relatívne vysokým saldóm migrácie mimo okres. Podľa „Prognózy obyvateľstva...“ počet obyvateľov v okrese bude naďalej rásť do roku 2015, jeho tempo sa postupne spomalí. Po roku 2015 dochádza k poklesu počtu obyvateľov. K zmenám dôjde aj v rozložení vekových skupín, kedy začne klesať predproduktívna a narastať produktívna zložka obyvateľstva.

Okres Michalovce v súčasnosti môžeme zaradiť medzi územia so stagnujúcou populáciou. Špecifikom, ktoré výraznejšie ovplyvňuje prírastky obyvateľstva je Rómske etnikum, podľa posledného SODB 2011 sa k tomuto etniku prihlásilo 3,57 % populácie.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2025 v obci Šamudovce sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 15 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2025

rok	stav		Návrh		
	2001	2011	2015	2020	2025
Šamudovce	525	632	678	729	783

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Michalovce a za Košický kraj (Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT Bratislava 2008):

rok	2010-2015	2015-2020	2020-2025	2010-2025	Ročný index rastu obyvateľov
Okres Michalovce	- 188	- 54	- 462	- 328	- 0,20 ‰/rok (úbytok)
Košický kraj	+4 636	+ 3 147	+ 165	+ 7 948	+ 0,69 ‰/rok (prírastok)

3.3.2 Zamestnanosť a pracovné príležitosti

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa Štatistického úradu SR (REGDAT - databáza regionálnej štatistiky), v okrese Michalovce od roku 2001 bol zaznamenaný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Kým v roku 2001 EA obyvateľstvo tvorilo 47,42 % z celkového počtu obyvateľov, v roku 2011 to bolo 44,47 %. Pre porovnanie Košický kraj vykazoval v roku 2001 47,90 % EA obyvateľstva, v roku 2011 to bolo 45,35 % osôb z celkového počtu obyvateľov kraja.

Podľa SODB 2001 (údaje o EA a zamestnanosti zo SODB 2011 k novembru 2012 ešte neboli zverejnené) z celkového počtu 525 obyvateľov obce tvorilo 226 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 43,04 %. Z toho ženy tvorili 46,46 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 94 osôb, pracujúcich 122 obyvateľov obce..

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2001 (SODB 2001)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	z celkového počtu obyvateľov (%)	celkom	z ekonomicky aktívnych obyvateľov %
Šamudovce	525	226	43,04	94	41,59

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Michalovce vykazoval v mesiaci október 2012 19,65 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne vyšším v rámci Slovenska. V Košickom kraji bola evidovaná v tomto období 18,86 %-ná miera nezamestnanosti.

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti

	2001	2010	2011	október 2012
okres Michalovce	30,59 %	17,21 %	19,40 %	19,65 %
Košický kraj	25,45 %	21,27 %	22,86 %	18,86 %

Zdroj: ŠÚ SR, ÚPSVaR

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2025 nárast produktívnej a poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Michalovce v roku 2010 bol index starnutia 64,54, v roku 2025 sa predpokladá jeho zvýšenie na 107,52. Priemerný vek sa zvýši na 41,29 rokov s 37,36 v roku 2010.. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu. Pre porovnanie podľa „Prognózy...“ priemerný vek obyvateľov Košického kraja v roku 2025 bude 41,29 rokov

Priaznivý vývoj zamestnanosti v obci nemožno predpokladať, ten bude závisieť od ponuky pracovných príležitostí v okresnom meste Michalovce, ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu. Na vysokej miere nezamestnanosti v obci sa podieľa aj nižšia vzdelanostná úroveň rómskeho etnika.

3.3.3 Bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Výsledky zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 týkajúce sa domového a bytového fondu k dátumu (november 2012) spracovania tejto dokumentácie neboli ešte zverejnené, preto uvádzame výsledky SODB 2001.

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo v obci spolu 136 domov, z toho trvale obývaných rodinných domov bolo 112, neobývaných 16 domov.

Vývoj počtu trvale obývaných domov v rokoch 1970 – 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	109	118	107	112	153
Prírastok bytov	+ 9	- 11	+ 5	+41	
Počet bytov/1 000 obyv.	228,51	236,95	251,76	213,33	242,01
Okres Michalovce	236,4	257,9	282,0	278,2	304,48
Košický kraj	247,6	273,6	297,9	296,8	320,65
SR			370,0	353,5	359,52

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Šamudovce, možno konštatovať, že počas obdobia rokov 1970 až 2001 dochádzalo k nárastu bytového fondu. Výnimkou je dekáda rokov 1980 – 1991, kedy došlo k výraznému úbytku domového fondu. Ukazovateľ počtu bytov/1 000 obyvateľov ako aj obložnosť je výrazne pod okresným, krajským aj celoslovenským priemerom.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Obložnosť (obyv./ byt)	4,38	4,22	3,97	4,69	3,20
Okres Michalovce	4,23	3,88	3,55	3,60	3,28
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,37	3,11
SR				2,83	2,78

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Priemerný vek rodinných domov je 38,6 rokov. Ako materiál nosných múrov boli u rodinných domoch v prevažnej miere použité tehly a tvárnice. Priemerný počet obytných miestností na jeden byt je 3,3.

Prognóza vývoja bytového fondu a obložnosti v obci

Pri stanovení výhľadových počtov domov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitatívnu úroveň bývania, t.j. zvýšiť počet bytov na 1000 obyvateľov a znížiť obložnosť. Zároveň potreba výstavby nových bytov čiastočne nahrádza úbytky prestáreho bytového fondu.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Rozvoj bývania navrhnuť tak, aby v roku 2025 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 783 boli dosiahnuté tieto ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 3,20

- počet bytov na 1 000 obyvateľov 312,5,
čo sú odporúčané hodnoty pre okres Michalovce v roku 2025 (Zmeny a doplnky ÚPN-VÚC KK 2009). To znamená:
- pre predpokladaný nárast obyvateľov o 143 do roku 2025 (od roku 2011) je potrebných cca **44** bytových jednotiek (RD),
- ak by sme chceli dosiahnuť ukazovateľ obložnosti **3,20** obyv./byť pre celkový počet obyvateľov 783 v roku 2025 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu na celkový počet cca 244 bytových jednotiek (RD) v obci (244 b.j. - návrh v roku 2025 – 136 počet domov v roku 2001 = **108 b.j.** potreba pre navrhovanú obložnosť 3,20 obyv/byť v roku 2025.
- nakoľko obec vykazuje vysokú obložnosť oproti odporúčaným hodnotám (ÚPN VÚC KK) budeme rátať s dosiahnutím ukazovateľa obložnosti 4,0 obyv./byť. Pre celkový počet obyvateľov 783 v roku 2025 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu na celkový počet cca 195 bytových jednotiek (RD) v obci (195 b.j. návrh v roku 2025 – 136.j. existujúci bytový fond k roku 2001 = **59 b.j.** potreba pre navrhovanú obložnosť 4,0 obyv/byť v roku 2025.

Navrhované nové plochy pre bytovú zástavbu v lokalitách:

- západná časť lokalita „Drážky“
- juhozápadná časť lokalita „Záhumičky“,
- využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci.

3.4 RIEŠENIA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE

3.4.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Šamudovce boli v celom historickom období svojej existencie výrazne poľnohospodárskou obcou. Do 18. storočia tu žilo čisto roľnícke obyvateľstvo. Až v súvislosti s náboženským životom pribudli kňazi a učители, v 19. storočí židovskí nájomcovia – zväčša obchodníci, neskôr aj ojedinelí dedinskí remeselníci.

Prvý údaj pochádza z polovice 16. storočia, kedy tu hospodáril okolo 15 sedliackych domácností. V roku 1567 súpis zaznamenáva 4 zdanené porty, teda celé nepoškodené sedliacke usadlosti, 1 richtárovu portu a 6 nezdanených usadlostí, lebo boli zničené kráľovským vojskom a poddaní si ich obnovovali, teda spolu tu mohlo hospodáriť najmenej 11 sedliackych domácností. Domy boli ako všade na Zemplíne stavané najprv z dreva, po ústupe lesov však prevládol nový materiál – hlina. Drevená ostala už iba kostra domu a steny si ľudia stavali z hlinených, na slnku sušených tehál – váľkov. Strechy pokrývali otiepkami cepmi vymlátenej rovnej slamy – župami. Hrádzene komíny boli tiež vymazané hlinou. Šindľom pokrývali domy iba bohatší gazdovia. Domy boli spravidla jedno až trojpriestorové.

Obec sa rozprestiera v severnej časti Východoslovenskej nížiny. Východoslovenská nížina sa člení na Východoslovenskú pahorkatinu, východoslovenskú rovinu, ktorá je jej centrálnou, rovinatou časťou. Šamudovce ležia v jej podcelku nazvanom Laborecká rovina. Katastrálne územie sa nachádza na agradačnom vale Laborca, vo východnej i západnej časti sa zvažujú do nív tejto rieky a nivy Duše. Priemernou ročnou teplotou 9 - 10 oC sa radí medzi druhé najteplejšie územie Slovenska. Ročný úhrn zrážok je 530 - 700 mm. Cez obec nepreteká žiadna rieka.

Podľa presného merania (VSO) je stred obce vo výške 108 m n. m., v chotári 104 až 109 m n. m., s prevýšením iba piatich metrov.

Chotár o rozlohe 484 ha hraničí na V s obcou Lastomír, na JV so Sliepkovcami, na J s Vrbnicou, po ktorej nasledujú južnejšie Žbince, na JZ s Laškovcami, na SZ s Pozdišovcami, na S s Krásnovcami a na SV s Močaranami, ktoré sú predmestím okresného mesta Michalovce.

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí obec Šamudovce do druhej veľkostnej skupiny (500 - 999 obyv.) obcí v Košickom kraji.

Leží na rozvojovej osi: východoslovenská rozvojová os prvého stupňa - Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hr. s Ukrajinou, juhoborecká rozvojová os štvrtého stupňa – Michalovce – Veľké Kapušany. Nachádza sa v suburbálnom pásme mesta Michalovce. Je typickým vidieckym sídlom v zázemí mesta Michalovce, ktoré pre osídlenie vo svojom okolí saturuje potreby vyššieho občianskeho vybavenia a poskytuje pracovné príležitosti. Väzby obce na mesto Michalovce sú podporené aj komunikačným prepojením po ceste III/050218 a železničnou traťou.

V súlade so záväznými stupňami ÚPN – VÚC Košického kraja je potrebné posilňovať väzby medzi mestom a jeho vidieckym zázemím a vytvárať rovnocenné kultúrne a sociálne prostredie, pričom treba zachovať vidiecky charakter osídlenia a ráz krajiny s prírodnými a urbanistickými špecifikami. V týchto intenciách je potrebné v Územnom pláne obce Šamudovce

riešiť ďalší rozvoj obce.

3.4.2 Vázby obce na záujmové územie

Leží na okraji rozvojovej osi: východoslovenská rozvojová os prvého stupňa - Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hr. s Ukrajinu. Nachádza sa v suburbálnom pásme mesta Michalovce. Je typickým vidieckym sídlom v zázemí mesta Michalovce, ktoré pre osídlenie vo svojom okolí saturuje potreby vyššieho občianskeho vybavenia a poskytuje pracovné príležitosti. Vázby obce na mesto Michalovce sú podporené aj komunikačným prepojením po ceste III/050218.

3.4.3 Technická infraštruktúra

Koncepcia rozvoja dopravy Košického kraja pre okres Michalovce: dopravné siete SR celoštátnej úrovne sú definované cestnou komunikáciou Košice - Michalovce – Sobrance – Ukrajina. Okres Michalovce má hlavnú dopravnú os vo východo-západnom smere ako cestu I/50, ktorá je cestou celoštátnej úrovne v úseku Košice - Michalovce – Sobrance – Ukrajina a tvorí aj os okresu Sobrance od hraničného priechodu Vyšné Nemecké až po Hriadky, kde sa hlavné dopravné smery rozdelia na smery Vranov nad Topľou a Trebišov.

Obec Krásnovce je napojená na dopravný systém cestou tr. III/050218, ktorá sa pripája v meste Michalovce na cestu tr. I/ 50 Košice – Michalovce – Sobrance – Ukrajina.

Obec je obsluhovaná jednou autobusovou linkou. Priamo v obci sú zriadené na ceste tr. III/050218 dve autobusové zastávky.

Hromadnú nákladnú a osobnú dopravu zabezpečujú Železnice Slovenskej republiky, ako prevádzkovateľ celoštátnych dráh a dopravcovia, ako prevádzkovatelia dopravy na dráhy. Cez katastrálne územie obce Krásnovce prechádza jednokolejová železničná trať: Michalany – Medzilaborce – št. hr. (PKP). Číslo traťového úseku 3211 (DÚ Bánovce n/O – Michalovce).

Obec Šamudovce má vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v správe spoločnosti VVS, a.s.. Obec nemá vybudovanú kanalizáciu.

Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do toku Sliepkovského kanálu.

Na celom katastrálnom území obce sa nachádzajú závlahy, odvodňovacie kanály a odvodnenie – drenáž v správe Hydromeliorácii, š.p. Bratislava.

3.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

3.5.1 Urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Z hľadiska širších väzieb je pre obec špecifické, že sa nachádza na ceste tr. III. miestneho významu, leží v suburbálnom pásme okresného mesta Michalovce.

V stanovení urbanistickej koncepcie je potrebné rozdelenie plôch osídlenia v riešenom území. Z hľadiska sídelných štruktúr sa v katastrálnom území nachádza obec Šamudovce vymedzená existujúcou zastavanou časťou obce. Forma a spôsob zástavby obce sa vyvíjali na základe prírodných daností a terénnych daností reliéfu. Polohopisné trasy komunikácií vychádzajú z terénnych daností zastavanej časti.

V obci prevláda vidiecka zástavba samostatne stojacích rodinných domov. Pre priestorovú štruktúru je charakteristická jednopodlažná, miestami dvojpodlažná zástavba rodinných domov postavených prevažne v povojnovom období. Koncepcia rozmiestnenia nových plôch pre zástavbu rešpektuje založený pôdorys a limity obce. Nové rozvojové plochy na bývanie priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie zahusťovaním zástavby vo vnútri obce na voľných parcelách, ale aj vytváraním novej zástavby na hranici zastavaného a mimo zastavané územie. V prípade objektov v zlom technickom stave je potrebné uprednostniť ich prestavbu a obnovu a k demolácii objektov pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie a objektov rušivých z prevádzkového hľadiska.

Objekty občianskej vybavenosti zhŕňajú základné služby. Nie sú sústredené v strede obce. Obec nemá vytvorené charakteristické centrum. V návrhu sa uvažuje vytvorenie centra pri objekte obecného úradu a to úpravou areálu a budovy obecného úradu.

Na obecnom cintoríne sa nachádza dom smútku. V návrhu sa uvažuje s rozšírením cintorína.

V obci nie sú vybudované športové zariadenia.

Hlavná os – cesta III/050218 je priamočiara. V návrhu sa neuvažuje so zmenou trasovania cesty.

V obci sa nachádza výrazná dominanta:

- Gréckokatolícky chrám,
- Kostol evanjelickej reformovanej cirkvi,
- Kostol pravoslávnej cirkvi
- Objekt základnej školy,

Návrh urbanistickej koncepcie rešpektuje princípy priebežne udržateľného života, optimalizuje predpokladané rozvojové procesy prírodných a antropologických štruktúr územia katastra.

Z tohto hľadiska rozvoj sídla sleduje dva rozvojové horizonty:

- plánovací horizont – návrh do roku 2030
- prognózný horizont – výhľad do roku 2040

3.5.2 Vymedzenie potrieb bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby, dopravy, zelene a ostatných plôch

3.5.2.1 Bytový výstavba

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. V celej obci prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-80 roky). Táto zástavba je zastúpená približne 60% z celkového počtu stavieb. Domy majú manzardové a sedlové strechy. Objekty postavené v tomto období sú po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii.

Pre rozvoj bytovej výstavby je navrhované prioritne zastavať voľné parcely v existujúcej zástavbe nachádzajúce sa v prielukách, ako nezastavané, prípadne ktoré vzniknú asanáciou pôvodnej zástavby. Nové plochy sú navrhované v častiach s existujúcou komunikáciou, prípadne inou technickou infraštruktúrou, alebo v miestach jej plánovaného umiestnenia.

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zladíť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

3.5.2.2 Občianska vybavenosť

V obci sa nachádzajú zariadenia základnej občianskej vybavenosti. V rámci sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, sociálne zariadenia) sú v obci zastúpené zariadenia školstva a kultúry. V obci je základná škola (1.-3.ročník) bez kuchyne – dovoz stravy, ktorú navštevuje 60 žiakov. V strede obce sa nachádza objekt obecného úradu s kultúrny dom s kapacitou 100 stoličiek s kuchyňou a soc. zariadením. Kapacitne bude objekt postačovať aj vo výhľadovom období.

Základné zdravotnícke služby v obci sú zabezpečené v meste Michalovce.

Z verejných služieb má obec úradovňu obecného úradu, Gréckokatolícky chrám (zapísaný do ÚZPF) zasvätený Ochrany presvätej Bohorodičky (chrám je z roku 1801), pravoslávny chrám zasvätený Jánovi Krstiteľovi (r.1994) a kostol evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (r. 1928) a verejný cintorín s domom smútku.

Obchodná vybavenosť je zastúpená súkromnými maloobchodnými predajňami potravín, drobného tovaru situované v rod. domoch alebo účelových budovách.

3.5.2.3 Šport, rekreácia

Dolnozemplínsky región má na základe hodnotenia v regionalizácii cestovného ruchu v strednodobom horizonte regionálny a v dlhodobom horizonte nadregionálny význam. Na území kraja je tvorený okresmi Michalovce, Sobrance a Trebišov.

Lokality v rámci regiónu vhodné pre jednotlivé formy cestovného ruchu na základe výšky ich potenciálu. Letná turistika a pobyty pri vode: - základný potenciál – okolie Michaloviec, obec Vinné, Kaluža, Klokočov.

Plochy rekreácie a športu v letných mesiacoch predstavuje v ihrisko v južnej časti obce. Areál navrhujeme doplniť o plochu viacúčelového ihriska.

3.5.2.4 Doprava

Koncepcia rozvoja dopravy Košického kraja pre okres Michalovce: dopravné siete SR celoštátnej úrovne sú definované cestnou komunikáciou Košice - Michalovce – Sobrance – Ukrajina. Okres Michalovce má hlavnú dopravnú os vo východozápadnom smere ako cestu I/50, ktorá je cestou celoštátnej úrovne v úseku Košice - Michalovce – Sobrance – Ukrajina a tvorí aj os okresu Sobrance od hraničného priechodu Vyšné Nemecké až po Hriadky, kde sa hlavné dopravné smery rozdelia na smery Vranov nad Topľou a Trebišov.

Obec Šamudovce je napojená na dopravný systém cestou tr. III/050218, ktorá sa pripája v meste Michalovce na cestu tr. I/ 50 Košice – Michalovce – Sobrance – Ukrajina.

Hromadnú nákladnú a osobnú dopravu zabezpečujú Železnice Slovenskej republiky, ako prevádzkovateľ celoštátnych dráh a dopravcovia, ako prevádzkovatelia dopravy na dráhy. Cez katastrálne územie obce Krásnovce prechádza jednokolejová železničná trať: Michalany – Medzilaborce – št. hr. (PKP). Číslo traťového úseku 3211 (DÚ Bánovce n/O – Michalovce).

3.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

Navrhovaným urbanistickým riešením sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie obce a hierarchizované usporiadanie jeho vnútornej štruktúry a vonkajších väzieb. Vylúčenie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych vplyvov.

V obci prevláda funkčné územie - obytné územie. Doplnené je o plochy občianskej vybavenosti, verejného dopravného a technického vybavenia, zelene a športovísk.

K dosiahnutiu zámerov urbanistickej koncepcie sa v územnoplánovacej dokumentácii stanovujú regulácie funkčného využitia územia. Určuje prípustnosť funkčného využitia jednotlivých konkrétnych plôch, ktorá je záväzným regulatívom pri plánovaní výstavby a pri rozhodovaní o prípustnosti jednotlivých stavieb. Reguláciou funkčného využitia sa definuje a špecifikuje funkcia každej konkrétnej plochy v obci, zároveň sa stanovuje lokálna prípustnosť druhu zástavby formou prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre objekty a funkcie.

3.6.1.1 Obytné územie

Nové rozvojové plochy sú navrhované v nadväznosti na existujúcu zástavbu obce, čo umožňuje plynulo nadviazať na existujúce dopravné a technické vybavenie. Podstatná časť rozvojových plôch je na nových lokalitách, pričom sa navrhujú najmä plochy pre individuálne bývanie. Požiadavky na bývanie súvisia jednak s potrebami vytvoriť podmienky pre stabilizáciu mladej generácie obyvateľov obce.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície sa navrhuje obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou uličnej zástavby.

Navrhované nové plochy pre bytovú zástavbu v lokalitách:

- západná časť lokalita „Drážky“,
- juhozápadná časť lokalita „Záhumienny“,
- využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci.

Pri spracovaní návrhu sa vychádzalo aj z týchto obmedzujúcich faktoroch:

- zo západnej strany je obec obmedzená železničnou traťou,
- z južnej strany navrhovanou diaľnicou D1,
- z južnej strany je rozvoj obmedzený katastrálnym územím obce Žbince,
- z južnej a juhovýchodnej strany je rozvoj obmedzený katastrálnym územím obce Lastomír
- zo západnej strany jestvujúcim areálom poľnohospodárskeho dvora,
- v celok katastrálnom území obce sa nachádza najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda (pôda BPEJ: 0306002 a hydromelioračné zariadenia),
- zástavbu, ktorá sa nachádza alebo je navrhovaná v bezprostrednej blízkosti VN 22 kV sa stanovujú podmienky v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike,
- rešpektovať hydromelioračné zariadenia (závlahové zariadenie a odvodňovacie kanály) a nezasahovať do nich stavebnou činnosťou,

- v neohradzovanom vodnom toku sa môžu povoľovať stavby za podmienky, že bude zabezpečená individuálna ochrana stavieb na zodpovednosť stavebníka. Pri povoľovaní stavieb je potrebné vypracovať hladinový režim toku s umiestnením stavieb mimo zistené záplavové územie nad hladinu Q100 ročnej veľkej vody,
- v ochrannom pásme pohrebiska (cintorína) sa nemôžu povoľovať žiadne budovy.

Výstavbu bytov, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením týchto regulatívov:

- šírka stavebného priestoru – 15m, 9 (10) m od osi prístupovej komunikácie,
- šírka uličného priestoru navrhovaných lokalitách min. 10 m,
- môžu byť samostatne stojace, alebo dvojdomy,
- počet podlaží rodinných domov - maximálne dve nadzemné podlažia alebo jedno nadzemné podlažie a obytné podkrovia,
- doporučené využitie – polyfunkčné rodinné domy, bývanie, služby, komerčná vybavenosť,
- doplnková funkcia - jedno parkovacie miesto na 1 b.j, garáž, záhradné domky, menšie ihriská a vodné plochy, drobné hospodárske objekty,
- pri vodných tokoch s nedostatočnou kapacitou koryta výstavbu umiestniť od brehovej čiary vo vzdialenosti min. 5 m,
- objekty navrhované na plochách mimo zastavané územie obce, musia byť osadené mimo ochranné pásmo cesty.

Regulácia štruktúry zástavby

V obci je navrhnutá otvorená zástavba - prerušovaná štruktúra zástavby (samostatne stojace domy, dvojdomy).

V územnom pláne je územie rozčlenené na lokality, v ktorých platí nasledovná funkčná regulácia zástavby s uvedením prípustného, obmedzeného a zakázaného využitia územia:

Funkčné územie rodinných domov vidiecka obytná zástavba

Hlavné funkčné využitie: hlavná funkcia je bývanie v rodinných domoch a vilách, v nízkopodlažnej zástavbe. Zastavanosť pozemku stavbami na bývanie max. 35% .

❖ *Prípustné sú:*

1. Rodinné domy, vily s maximálnym počtom 2 b.j.
2. Občianska vybavenosť, rekreačné ubytovanie – penzióny a pod..
3. Doplnková funkcia (záhradné domky, menšie ihriská a vodné plochy, drobné hospodárske objekty) – umiestňovať prednostne v zadných častiach parciel.
4. Garáže pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov .

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

5. Rodinné domy s drobnochovom hospodárskych zvierat .
6. Maloobchodné a stravovacie zariadenia, zariadenia osobných služieb a malé nerušivé živnostenské prevádzky slúžiace najmä na obsluhu tohto územia.
7. Malé ubytovacie zariadenia, vrátane zariadení pre bývanie starších ľudí penziónového typu.
8. Zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné a športové účely.
9. Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie.
10. Sklady a garáže slúžiace pre samostatne hospodáriacich roľníkov (SHR).

❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*

11. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb.
12. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod. .

❖ *Nepripustné sú:*

13. Servisy, garáže mechanizmov.
14. Hygienicky závadná výroba.
15. Činnosti, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody, alebo zdravotná bezchybnosť vody vodárenského zdroja.

3.6.1.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra, šport a rekreácia

V obci sa nachádzajú zariadenia základnej občianskej vybavenosti. V rámci sociálnej infraštruktúry (školsko, zdravotníctvo, kultúra, sociálne zariadenia) sú v obci zastúpené zariadenia školstva a kultúry. V obci je základná škola (1.-3.ročník) bez kuchyne – dovoz stravy, ktorú navštevuje 60 žiakov. V strede obce sa nachádza objekt obecného úradu s

kultúrny dom s kapacitou 100 stoličiek s kuchyňou a soc. zariadením. Kapacitne bude objekt postačovať aj vo výhľadovom období. Z verejných služieb má obec úradovňu obecného úradu, Gréckokatolícky chrám (zapísaný do ÚZPF) zasvätený Ochrany presvätej Bohorodičky (chrám je z roku 1801), pravoslávny chrám zasvätený Jánovi Krstiteľovi (r.1994) a kostol evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (r. 1928) a verejný cintorín s domom smútku (počet stoličiek 40).

Obchodná vybavenosť je zastúpená súkromnými maloobchodnými predajňami potravín, drobného tovaru situované v rod. domoch alebo účelových budovách.

V obci nie sú vybudované športové zariadenia. Pri základnej škole je rozostavané viacúčelové ihrisko.

Návrh

V územnom pláne obce je navrhované:

- nové plochy občianskej vybavenosti:
  - rekonštrukcia, nadstavba a prístavba základnej školy,
  - občianska vybavenosť (komunitné centrum – zmena funkčného využitia objektu) lokalita č. [1]. Dobudovať zariadenia sociálnej starostlivosti pre dôchodcov, priestor pre zriadenie stacionára pre chorých a odkázaných v obci – komunitné centrum.
  - občianska vybavenosť (rozšírenie obecného úradu a kultúrneho domu) lokalita č. [7].
- nové športovo rekreačné plochy :
  - lokalita za gréckokatolíckym chrámom [4]
  - lokalita Malé Kapustanky, juhovýchodná časť [5]
  - revitalizácia centrálnej časti obce, zelene a prislúchajúcich odstavňných plôch pre motorové vozidlá

Funkčné využitie: občianske vybavenie miestneho významu

Hlavné funkčné využitie: pre umiestnenie komerčnej a nekomerčnej občianskej vybavenosti miestneho významu. Súčasťou sú stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, verejná zeleň, drobné účelové stavby, drobná architektúra. Parkovanie musí byť zabezpečené na pozemku prevádzkovateľa, alebo na vyhradených parkoviskách na verejných komunikáciách. Zastavanosť pozemku stavbami max.. 50 %. Výšková hladina max. 2 nadzemné podlažia.

❖ *Prípustné sú:*

1. Obchody, služby, administratívne a správne zariadenia.
2. Zariadenia pre verejnú správu.
3. Služby v oblasti cestovného ruchu
4. Cirkevné, výchovné a kultúrne zariadenia.
5. Zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti.
6. Stravovacie a ubytovacie zariadenia, zábavné zariadenia.
7. Školské zariadenia
8. S hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť.
9. Verejné a vyhradené parkoviská, pre osobné automobily.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

10. Byty v nebytových domoch, pohotovostné byty a ubytovne.
11. Nerušivé remeselnícke zariadenia.

❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*

12. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
13. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

❖ *Nepripustné sú:*

14. Chov úžitkových zvierat
15. Výroba

Funkčné územie športu a rekreácie (ÚŠR)

Hlavné funkčné využitie: zariadenie pre šport a telesnú kultúru miestneho, regionálneho a nadregionálneho významu., vybavenosť, prístupové komunikácie, technická vybavenosť. Zastavanosť územia max. 40%.

❖ *Prípustné sú:*

1. Všetky druhy športových stavieb a ihrísk, zariadenia pre trávenie voľného času, detské ihriská a i.
2. Služby v oblasti cestovného ruchu, zariadenie služieb pre návštevníkov a ubytovacie zariadenia

3. Súvisiaca dopravná a technická vybavenosť, verejné a vyhradené parkoviská.
- ❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*
    4. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb.
    5. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod..)
  - ❖ *Nepripustné sú:*
    6. Výroba, skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie.
    7. Servisy, garáže mechanizmov.

Funkčné územie verejnej zelene a parkov (ÚZ)

Hlavná funkcia: - estetická, rekreačná, ekologická, doprovodná. Sú to plochy sídelnej zelene – plochy verejne prístupné. Slúžia pre zachovanie ekologickej stability obytného prostredia, pre oddych a rekreáciu obyvateľov. Tvorí ju verejné priestranstvá, ktoré sú doplnené zeleňou vrátane odpočinkových plôch, chodníkov, uličnej zelene a alejí. Môžu sa tu umiestňovať prvky drobnej architektúry, menších vodných plôch, detské ihriská, pešie komunikácie a p..

- ❖ *Pripustné sú:*
  1. Verejná zeleň a parky.
  2. Pešie chodníky, cyklistické komunikácie a technická vybavenosť.
  3. Drobná architektúra.
- ❖ *Výnimočne pripustné sú:*
  4. Doplnková občianska vybavenosť – mobilné stravovacie zariadenia.
- ❖ *Nepripustné sú* - vysádzať nevhodné druhy (invázií) drevín .

3.6.1.3 Sklady, zberný dvor kompostáreň

Rozvoj skladovacích prevádzok a zariadení bude zameraný na vytváranie podmienok pre nezávadnú výrobu a služby a dopravné služby v jestvujúcich plochách. Nové zábery plôch pre tento účel sa vymedzujú len pri navrhovanom areáli zberného dvora s kompostoviskom vo východnej časti.

Funkčné územie výroby, skladov, odpadové hospodárstvo

Hlavné funkčné využitie: umiestnenie zariadení výroby a skladov, kompostárne a zberného dvora. Neoddeliteľnou súčasťou areálu je ochranná zeleň.

- ❖ *Pripustné sú:*
  1. Hygienicky nezávadná výroba.
  2. Zberné dvory a kompostárne.
  3. Skladové hospodárstvo.
  4. Služby, malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva.
- ❖ *Nepripustné sú:*
  5. Prvotné spracovanie surovín (huty, zlievárne, chemický priemysel, drevársky a papiernický priemysel, spracovanie ropy, hnojív a pod.).
  6. Ťažká priemyselná výroba.
  7. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

3.6.1.4 Funkčné územie poľnohospodárskej výroby

Hlavné funkčné využitie: plochy pre živočíšnu a rastlinnú výrobu (kapacitný chov dobytka, sklady, mechanizačné areály, spracovanie poľnohospodárskych produktov a pod). Súčasťou sú manipulačné a odstavné plochy. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby. Neoddeliteľnou súčasťou areálu je ochranná zeleň.

- ❖ *Pripustné sú:*
  1. Podniková administratíva, správne zariadenia, stravovanie.
  2. Účelové predajné plochy, podnikateľské aktivity, menšia výroba.
  3. Budovy pre ustajnenie hospodárskych zvierat.
  4. Súvisiace dielne, sklady a garáže pre špeciálnu techniku, osobné a nákladné automobily.

5. Ďalšie stavby súvisiace s poľnohospodárskou výrobou.
  6. Stavby pre pridruženú výrobnú činnosť.
  7. Agroturistika
- ❖ *Výnimočne prípustné sú:*
8. Pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch.
  9. Čerpacie stanice PHM.
- ❖ *Nepřípustné sú:*
10. Bývanie
  11. Občianska vybavenosť

3.7 KULTÚRNO – HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY

3.7.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce

Prvá známa písomná zmienka pochádza z roku 1403 (latinsky „Krazna“). Krásnovce pôvodne patrili do pozdišovského panstva a neskôr rozličným šľachtickým rodom. Pred 17. storočím tu postavili kostol z ktorého koncom spomínaného storočia zostali len ruiny. Kde kostol stál môže odhaliť len archeologický výskum. V 15. až 17. storočí táto lokalita patrila medzi stredne veľké, respektíve malé dediny výlučne s poddanským obyvateľstvom. V 18. storočí sa tu prisťahovalo viacero poddaných zo severnejších oblastí. K zemepánom obce patrili Szirmayovci a iní. Obyvatelia sa zúčastnili roľníckeho povstania v roku 1831. V 19. a 20. storočí bolo pre obec typické vysťahovalectvo tunajších občanov.

Významné priestorové a funkčné dominanty v obci:

- Gréckokatolícky chrám,
- Kostol evanjelickej reformovanej cirkvi,
- Kostol pravoslávnej cirkvi
- Objekt základnej školy,

3.7.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu

Na území obce je evidovaná národná kultúrna pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu – Gréckokatolícky chrám zasvätený, Ochrany presvätej Bohorodičky (chrám je z roku 1801).

V obci sa nachádza pravoslávny chrám zasvätený Jánovi Krstiteľovi (r.1994), kostol evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (r. 1928). V obci sa nachádzajú farské úrady – pravoslávnej a gréckokatolíckej cirkvi.

V katastrálnom území obce Archeologický ústav SAV eviduje archeologické náleziská – nachádza sa lokalita s osídlením v mladšej dobe rímskej, na ktorom sa počas archeologického výskumu v 80-tych rokoch minulého storočia objavili významné nálezy, ktoré sú v súčasnosti uložené v Zemplínskom múzeu v Michalovciach. Je pravdepodobné, že výkopovými prácami pri stavebnej činnosti môže dôjsť k objaveniu ďalších archeologických nálezov, pretože táto časť Zemplína bola vo všetkých obdobiach praveku, včasnej doby dejinnej a stredoveku veľmi intenzívne osídlená.

3.7.3 Archeologické hodnoty

V katastrálnom území obce Archeologický ústav SAV neeviduje archeologické náleziská. Je pravdepodobné, že výkopovými prácami pri stavebnej činnosti môže dôjsť k objaveniu ďalších archeologických nálezov.

Návrh

Popri bežných postupoch pamiatkovej starostlivosti a ochrany pamiatok treba pri príprave realizácie investičných zámerov , zabezpečiť v dostatočnom rozsahu pamiatkový a archeologický výskum.

K zámeru akejkoľvek formy úpravy (nová výstavba, dostavba, nadstavba, adaptácia, rekonštrukcia, zemné práce a pod.) nehnuteľnosti situovaných na území pamiatkového ochranného a archeologických lokalít si investor vyžiada rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, ktorý rozhodne o prípustnosti prác a prípadnej nutnosti vykonania pamiatkového výskumu. Súhlasné stanovisko resp. rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, v ktorom budú presne stanovené podmienky realizácie záchranného/pamiatkového archeologického výskumu, je potrebné zabezpečiť v súvislosti s územným a stavebným konaním. Tým sa zamedzí opakovaniu situácií, keď pri stavebných prácach z neznalosti alebo z nedôslednosti boli vážne poškodené alebo celkom zničené významné archeologické artefakty a zvyšky po historickej

zástavbe.

V prípade náhodného archeologického nálezu mimo povolenej stavby je nutné postupovať v zmysle §40 pamiatkového zákona, nález nevyzdvihať (len v prípade jeho ohrozenia) a bezodkladne hlásiť na Krajský pamiatkový úrad Košice. Pri napĺňaní požiadaviek vyplývajúcich zo strategického dokumentu dotýkajúcich sa archeologických nálezísk, v súlade s § 41 odsek 4 pamiatkového zákona, Krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

3.7.4 Prírodné hodnoty územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Chránené územia:

= ÚSES

- Biokoridor miestneho významu: BK-M Sliepkovský kanál

= Prieskumné územia, chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

- prieskumné územie (PÚ) „Východoslovenská nížina – horľavý zemný plyn“,
- výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – horľavý zemný plyn – gazolín (21)“,
- výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – zemný plyn (84)“.

3.8 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

3.8.1 Bývanie

Z pohľadu perspektívneho vývoja počtu obyvateľov možno predpokladať ďalší rast počtu obyvateľov, ktorý bude spôsobený najmä pozitívnou migráciou, zlepšením podmienok životného prostredia, atraktívnosti územia pre výstavbu rodinných domov. Po roku 1989 so zvýšeným dôrazom na vlastnícke vzťahy je výstavba limitovaná najmä možnosťou majetkoprávného vysporiadania pozemkov.

Návrh

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia s výhľadom na 15 – 20 rokov:

Sliepkovce	Stav	Návrh	z toho	Zastavané územie	Mimo zastavané územie	Zastavanosť %
	Domy / byty (b.j.)	Domy / byty (b.j.)				
Jestvujúca zástavba (r. 2011)	153 / 153					
Lokalita „Záhumienky“ (juhozápadná časť)		49 / 49	30	19	35%	
Lokalita „Drážky“ (západná časť)		22 / 22	0	22	35%	
Prieluky		15 / 15	15	0	35%	
Stav + návrh	153 / 153	86 / 86	45	41		
Spolu	239 / 239		86			

Stav obyvateľov v roku 2011	Predpokladaný stav obyvateľov v r.2025 (medziročný prírastok obyvateľov 10 %)	Podľa disponibilných plôch v územnom pláne
632 obyv.	783	907obyv

Navrhovaný prírastok RD je 68 % z disponibilných lokalít t.j. 59 b.j.

Navrhovaný počet bytových jednotiek (RD) a obyvateľov

dom/ bytové jednotky	Obyvatelia

Dom / Byt			Obyvatelia		
Stav bytových jednotiek v roku 2011	Navrhovaný prírastok b.j.	Navrhovaný stav	Obložnosť	Počet obyvateľov podľa disponibilných plôch	
Bytové domy	0 / 0	0	-	0	
Rodinné domy	153 / 153	59 / 59	3,2	907	
z toho neobývané	16 / 16	-	-		
Spolu	188 / 188	59 / 59	3,2	907	

Pri stanovení výhľadových počtov domov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitatívnu úroveň bývania, t.j. zvýšiť počet bytov na 1000 obyvateľov a znížiť obložnosť. Zároveň potreba výstavby nových bytov čiastočne nahrádza úbytky prestáreho bytového fondu.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu existujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Rozvoj bývania navrhnuť tak, aby v roku 2025 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 708 boli dosiahnuté tieto ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 3,20
- počet bytov na 1 000 obyvateľov 312,5,

čo sú odporúčané hodnoty pre okres Michalovce v roku 2025 (Zmeny a doplnky ÚPN-VÚC KK 2009). To znamená:

- pre predpokladaný nárast obyvateľov o 143 do roku 2025 (od roku 2011) je potrebných cca **44** bytových jednotiek (RD),
- ak by sme chceli dosiahnuť ukazovateľ obložnosti **3,20** obyv./byt pre celkový počet obyvateľov 783 v roku 2025 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu na celkový počet cca 244 bytových jednotiek (RD) v obci (244 b.j. - návrh v roku 2025 – 136 počet domov v roku 2001 = **108 b.j.** potreba pre navrhovanú obložnosť 3,20 obyv/byt v roku 2025.
- nakoľko obec vykazuje vysokú obložnosť oproti odporúčaným hodnotám (ÚPN VÚC KK) budeme rátať s dosiahnutím ukazovateľa obložnosti 4,0 obyv./byt. Pre celkový počet obyvateľov 783 v roku 2025 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu na celkový počet cca 195 bytových jednotiek (RD) v obci (195 b.j. návrh v roku 2025 – 136.j. existujúci bytový fond k roku 2001 = **59 b.j.** potreba pre navrhovanú obložnosť 4,0 obyv/byt v roku 2025.

3.8.2 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

Zariadenia občianskeho vybavenia sú v riešenom území členené do troch kategórií:

- sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
- komerčná infraštruktúra – maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné
- ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, kultúra a osвета, telovýchova a šport, a iné.

Jednotlivé kategórie občianskej vybavenosti zastúpené v obci, ich kapacity a kvalita, zodpovedajú významu obce v štruktúre osídlenia, počtu obyvateľov v jeho sídelných štruktúrach, polohe vo vzťahu k ostatným sídelným štruktúram, možnosti finančného zabezpečenia potrieb zariadení občianskej vybavenosti v minulosti a iniciatíve obyvateľov po roku 1989.

Zastúpenie kategórií občianskej vybavenosti v skúmanom území dokumentuje nasledujúci prehľad.

3.8.2.1 Školstvo a výchova

Zo zariadení predškolskej výchovy a základného školstva sa v riešenom území nachádza samostatný objekt základnej a materskej školy.

a) Predškolská výchova

Materská škola sa v obci nenachádza ani nenavrhuje. Deti predškolského veku navštevujú školské zariadenie v meste Michalovce a v obci Krásnovce.

b) Základné školstvo

V obci je základná škola (1.- 3.ročník) bez kuchyne – dovoz stravy, ktorú navštevuje 60 žiakov.

Návrh

Objekt je po čiastočnej rekonštrukcii. Vo výhľadovom období je potrebná modernizácia vnútorných priestorov, prípadne

nadstavba a prístavba základnej školy.

3.8.2.2 Kultúra a osвета

Možnosti kultúrneho vyžitia občanov obce sú pomerne dobré. V strede obce sa nachádza objekt obecného úradu s kultúrny dom s kapacitou 100 stoličiek s kuchyňou a soc. zariadením. Kapacitne nebude objekt postačovať vo výhľadovom období.

Návrh

V strede obce sa nachádza objekt obecného úradu. V návrhovom období sa uvažuje s rekonštrukciou a nadstavbou objektu s vytvorením vhodného priestoru pre kultúrny dom s kapacitou 100 stoličiek s kuchyňou a soc. zariadením. Navrhovaná zastavaná plocha objektu je 200 m².

V areáli je navrhovaná plocha pre malý amfiteáter. Zastavaná plocha 100 m².

3.8.2.3 Cirkevné zastúpenie

Gréckokatolícky chrám Ochrany presvätej Bohorodičky centrálnej časti obce. Bol postavený v roku 1801 spolu s farským úradom.

Evanjelický reformovaný kostol postavený 1928.

Pravoslávny kostol postavený v roku 1994. Pri kostole sa nachádza farský úrad.

Okrem uvedených cirkevných objektov sa na území obce nachádzajú prístenné kríže.

Návrh

Cirkevné objekty sú po stavebno-technickom stave vyhovujúce.

3.8.2.4 Cintorín

V obci sa nachádza vo východnej časti zastavaného územia obecný cintorín s domom smútku, ktorý bol postavený v roku 2005 o kapacite 40 miest na sedenie. Plocha domu smútku je 117 m², rozloha cintorína je 0,6692 ha. Počet parkovacích miest je .

3.8.2.5 Šport

Športové zariadenia

V obci nie sú vybudované športové zariadenia. Pri základnej škole je rozostavané viacúčelové ihrisko.

Návrh

Navrhované športovo rekreačné plochy :

- lokalita za gréckokatolíckym chrámom [4]

- lokalita Malé Kapustanky, juhovýchodná časť [5]

- revitalizácia centrálnej časti obce, zelene a prislúchajúcich odstavných plôch pre motorové vozidlá

Navrhujeme plochy ihrísk pre deti predškolského veku, tenisové a viacúčelové ihriská, oddychovú zónu a parkovú zeleň.

3.8.3 Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Michalovce.

3.8.4 Služby

3.8.4.1 Maloobchodné zariadenie

V obci sa nachádza 4 súkromné prevádzky.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a úpravy spevnených plôch a okolia.

Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky)

a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity. Ostatné výrobné služby a výkup druhotných surovín v obci nenavrhujeme.

Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a terénne a sadové úpravy okolia.

3.8.5 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

V strede obce sa nachádza objekt obecného úradu s kultúrny dom s kapacitou 100 stoličiek s kuchyňou a soc. zariadením. Kapacitne bude objekt postačovať aj vo výhľadovom období.

3.8.6 Ostatné zariadenia

Dom smútku

Kapacita domu smútku je 40 miest na sedenie. Zastavaná plocha je 140 m², výmera areálu je 0,0166 ha.

3.8.7 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť :

Jestvujúce zariadenie	poznámka
Obecný úrad a kultúrny dom	Objekt kapacitne nevyhovuje. Potrebná komplexná rekonštrukcia, prístavba
Základná škola + kuchyňa	Objekt kapacitne vyhovuje. Navrhované rozšírenie areálu o plochu 0,0361 ha. Potrebná komplexná rekonštrukcia.
Dom smútku na miestnom cintoríne	Objekt kapacitne vyhovuje.
Plocha športu	lokalita za gréckokatolíckym chrámom [4] lokalita Malé Kapustanky, juhovýchodná časť [5]
Objekt COOP Jednota	Vo výhľadovom období kapacitne vyhovuje. Potrebná komplexná rekonštrukcia.
Areál hospodárskeho dvora	Areál kapacitne vyhovuje. Potrebná komplexná rekonštrukcia stavieb.

Navrhované zariadenie	poznámka
Zmena funkčného využitia Komunitné centrum. (OV)	Navrhovaná plocha 0,1764 ha.
Nadstavba, rekonštrukcia obecného úradu a kultúrneho domu (OV)	Navrhovaná plocha 0,0400 ha.
Zberný dvor a kompostovisko	Navrhovaná plocha 0,2429 ha.

3.8.8 Hospodárska základňa

3.8.8.1 Výroba

V obci sa nenachádzajú plochy výroby.

3.8.8.2 Poľnohospodárstvo

Významnejšou hospodárskou aktivitou v obci je poľnohospodárska výroba zabezpečovaná poľnohospodárskym podnikmi PD Agro Krásnovce. Poľnohospodársky dvor podniku je situovaný vo východnej časti zastavaného územia obce. V obci pôsobí spoločnosť KOAN s.r.o., autoservis Kolesár.

V kat. území obce Šamudovce sa podľa katastra nehnuteľnosti nenachádzajú lesné pozemky.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	(ha)
orná pôda	271,64
vinice	0,00

záhrady	22,77
ovocné sady	0,00
trvalé trávne porasty	148,32
lesná pôda	0,00
vodné plochy a toky	5,08
zastavané plochy a areály	18,57
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	17,76
Spolu	484,16

Podľa kódu BPEJ je kvalita a hodnota produkčno – ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy zaradená do 5 skupiny.

Na k.ú obce sa nachádzajú tieto bonitované pôdno-ekologické jednotky:

Katastrálne územie	Skupina BPEJ	BPEJ 7. miest. kód
Šamudovce	5	03 06 002, 03 11 002,
	6	03 12 003
	7	03 13 004
	8	-
	9	-

Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy podľa kódu bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek (BPEJ).

Kat. územie	Skupina kvality	kód BPEJ
Šamudovce	5	03 06 002, 03 11 002,
	6	03 12 003

3.8.8.3 Lesné hospodárstvo

V kat. území obce sa podľa katastra nehnuteľnosti nenachádzajú lesné pozemky.

3.8.9 Rekreácia, cestovný ruch, turistika a kúpeľníctvo

Do katastra obce nezasahuje oblasť cestovného ruchu. Najbližšie územie cestovného ruchu medzinárodného významu je územie Zemplínskej Šíravy.

V turistike sú široké možnosti realizácie vo všetkých vekových kategóriách v okolí Zemplínskej Šíravy i Vinianskeho jazera, Vihorlatu, Sninského kameňa, resp. Morského oka.

Pre rekreačné účely možno využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistika, turistika, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

Návrh

Priamo v obci je navrhovaná:

- plocha pre krátkodobú rekreáciu a pobyt v prírode (oddychové zóny, chodníky s lavičkami, altánky, piknikové plochy a pod.) – územie pri základnej škole, obecnom úrade, pri športovom areáli,
- dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch na území obce a rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít.

3.9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasná hranica zastavaného územia

Zastavané územie obce vyhlásené v zmysle platnej legislatívy (k 1.1.1990) je vymedzené hranicou súčasného zastavaného územia, ktorá je vymedzená v rámci k. ú. obce (hranica je znázornená v grafickej časti bodko čiarkovanou čiarou).

Navrhované hranice zastavaného územia

Navrhovaný územný rozvoj funkčných plôch si vyžaduje rozšírenie hranice zastavaného územia v lokalitách znázornených vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia“ (č.03/K),

vyhodnotenie záberu PP a LP na nepoľnohospodárske účely (č.07/Š):

a) rozšírenie hraníc zast. územia vyplývajúce z ÚPN-O

- Lokalita „Drážky“, lokalita „Záhumičky
- plocha zberného dvora a kompostoviska.

3.10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

3.10.1 Ochranné pásma

V riešenom území sa nachádzajú tieto ochranné pásma ktoré je potrebné pri ďalšom územnom rozvoji obcí rešpektovať:

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od oplotenia cintorína sa stanovuje v zmysle § 15 odst. 7 zákona 131/2010 Z.z.. V zmysle § 36 odst. (3) zákona č. 131/2010 Z.z. sa v ochrannom pásme môžu umiestňovať len tie budovy, ktoré boli schválené v územnom pláne pred 1.11.2005. Budovy postavené v ochrannom pásme do 50 m od pohrebiska pred 1.11.2005 zostanú zachované.
- Železničná trať 60 m od osi koľaje na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce
- 100 m - navrhovaná diaľnica D1 a diaľničný privádzač stred pri Michalovciach, po oboch stranách diaľnice 100 m kolmo od osi príľahlej vozovky diaľnice.
- 20 m cesta III. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce.
- Ochranné pásmo elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike:
  - a) vonkajšie nadzemné vedenie od 1 kV do 35 kV:
    - pre vodiče bez izolácie 10m; v súvislých lesných priesekoch 7m kolmo od krajného vodiča na každú stranu vedenia,
    - pre vodiče so základnou izoláciou 4m; v súvislých lesných priesekoch 2m kolmo od krajného vodiča na každú stranu vedenia,
    - pre zavesené káblové vedenia 1m na každú stranu vedenia,
    - 10 m od transformovne VN/NN
  - b) vonkajšie nadzemné vedenia od 35 kV do 110 kV vrátane 15m.
- Tranzitný plynovod DN 1000, 7,4 mPa - od osi na každú stranu 300 m
- Od regulačnej stanici plynu 8 m.
- VTL plynovod 20 m na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo).
- STL plynovod 10 m na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo) na voľnom priestranstve a v nezastavanom území.
- Pri NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce 1 m od osi na každú stranu.
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavané územie obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa.
- 0,5 – 1 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla.
- 2,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany.
- 1,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany.
- Pozdĺž Sliepkovského kanála ponechať 10,0 m voľný nezastavaný pás od brehovej čiary.
- Pozdĺž hydromelioračných zariadení 5,0 m voľný nezastavaný pás.

3.10.2 Chránené územia

- Ochrana prírody a krajiny:
  - Biokoridor miestneho významu: BK-R Sliepkovský kanál
- Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory
  - prieskumné územie (PÚ) „Východoslovenská nížina – horľavý zemný plyn“,
  - výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – horľavý zemný plyn – gazolín (21)“,
  - výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – zemný plyn (84)“.

3.11 RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

3.11.1 Riešenie záujmov obrany štátu

Pre záujmy obrany štátu nie sú limitované plochy pre rozvojové zámery rozvoja sídelnej štruktúry a priestorov v skúmanom území.

3.11.2 Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva

Podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa pri územnom pláne obcí doložka civilnej ochrany nespracováva. Doložka je súčasťou územného plánu zóny.

Návrh ÚPN-O rieši a umožňuje vytvorenie podmienok a zároveň podmieňuje následnú výstavbu v obci pre ukrytie obyvateľstva obce podľa §4 ods. 3, a § 15 ods. 1, písm. e) Zákona č. 42/1994 Zb. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a § 4 vyhlášky MV SR 399/2012 Z.z. v znení neskorších predpisov vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Ďalej ÚPN-O rieši a umožňuje vytvorenie podmienok a zároveň podmieňuje následnú výstavbu v obci pre spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb podľa § 4 ods.3 a § 16 ods. 1 písm. e), resp. § 16 ods. 12 zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a § 4 vyhlášky MV SR č.399/2012 Z.z. v znení neskorších predpisov vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Individuálna bytová výstavba je navrhovaná mimo území určených na výstavbu a prevádzkovanie výrobných zón. Výstavba je navrhovaná mimo zosuvných území a vymedzených území ohrozených 50-ročnou resp. 100-ročnou vodou.

3.11.3 Riešenie ochrany pred požiarmi

V zmysle STN 73 5710 - Požiarne stanice, požiarne zbrojnice a požiarne bunky, nevyplýva potreba budovať požiaru stanicu v obci. Úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách sa budú aj naďalej vykonávať v spolupráci s Okresným hasičským a záchranným zborom v Michalovciach.

Zásobovanie požiarou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov a z požiarnej nádrže.

Podľa STN 920400, tabuľka 2, položka 4 (Nevýrobné stavby s plochou nad 2000m², výrobné stavby, sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou nad 1000m², otvorene technologické zariadenia s plochou nad 1500m²) je potreba požiarnej vody 25,0 l/s.

Podľa Vyhlášky č.699/2004 Zb. (§4 odst.1) a článku 3.2. normy STN 920400, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopne trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 25,0 l/s . 30 minút = 45 000 l = 45,0 m³.

Navrhovane vodovodne potrubia pre perspektívne lokality výstavby bytových domov, rodinných domov, občianskej vybavenosti sú dimenzované v kap. Vodné hospodárstvo.

Na základe § 15 zákona 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov je obec povinná označovať a trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a prízjazdové cesty, ktoré sú súčasťou zásahových ciest, na vykonanie hasiaceho zásahu hasičských jednotiek.

Urbanistické, dopravné a technické riešenie spĺňa požiadavky prístupu hasiacej techniky, ku všetkým funkčným plochám a budovám.

3.11.4 Riešenie ochrany pred povodňami

Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Katastrálnym územím obce Šamudovce preteká významný tok Sliepkovský kanál. V zmysle vyhlášky MŽP SR č.211/2005 Z.z. je to tok zaradený do zoznamu ako vodohospodársky významný vodný tok.

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, ponechať pozdĺž vzdušnej päty Sliepkovského kanála ponechať voľný manipulačný pás v šírke 5,0 m.

Opatrenia na ochranu pred povodňami ustanovuje zákon č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. Pre Sliepkovský

kanál nie je stanovené inundačné územie. Inundačným územím je podľa §42 zákona č.184/2002 Z.z. o vodách a zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o vodách) územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta vodného toku, vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu. Rozsah inundačného územia určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodného toku. Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.

Návrh

Starostlivosť o korytá uvedených tokov a kanálov vyplýva z existujúcej legislatívy a spadá do činností Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., Košice, OZ Povodie Bodrogu a Hornádu.

Ochrana územia proti veľkým vodám vyžaduje venovať zvýšenú pozornosť zachovaniu plnej projektovanej kapacity prietokových profilov v upravených (regulovaných) úsekoch tokov, pravidelnú údržbu upravených úsekov koryt predovšetkým v zastavanom území obce (odstraňovanie nánosov splavenín z koryt, prirodzene sa vyskytujúcich drevín, kosenie trávnych porastov, údržba priečných objektov atď.)

Pozdĺž Sliepkovskeho kanála je potrebné ponechať manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke 10,0 m od brehovej čiary toku a min.5,0m od brehovej čiary ostatných vodných tokov. Do vymedzeného predbežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru ,súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovať.

Situovanie nových stavebných objektov musí byť v súlade so Zákonom č.7/2010 o ochrane pred povodňami. Je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť ich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle citovaného zákona.

V zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. podľa § 49 môže správca vodného toku pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Pri zaistovaním dažďových vôd do potokov je potrebné vypúšťané vody prečistiť a zbaviť ropných látok.

Protipovodňového opatrenia obce sú navrhované:

- odstraňovanie prekážok znemožňujúcich plynulý odtok vôd,
- narúšanie ľadových celín a zátarás,
- mimoriadna manipulácia na vodných stavbách,
- uzavieranie prietrží,
- odvádzanie vôd zo zaplaveného územia,
- odvádzanie alebo odčerpávanie vnútorných vôd ,
- provízorne sprietočnenie zanesených koryt vodných tokov,
- opatrenia proti spätnému vzdtiu vody na vyústených kanalizáciách a cestných priepustoch ,
- opatrenia na zamedzenie znečistenia vodného toku nebezpečnými látkami
- iné práce v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami
- revitalizácia zelene
- zachovanie brehových porastov v ochranných pásmach potokov
- v inundačnom území zákaz stavať objekty a iné stavby, budovať skládky, ťažiť zeminu, piesok a inak vykonávať terénne úpravy.

Ochranné pásmo

Pre potreby údržby tokov ponechať pozdĺž oboch brehov resp. vzdušnej päty hrádze tokov min. 10 m a pozdĺž kanálov a melioračných kanálov voľný nezastavaný priestor šírky 5,0 m ochranné pásmo od brehovej čiary kanála v zmysle §49 ods. 2. zák. č. 364/2004 Z.z v znení neskorších predpisov a dodržať STN 73 6961 Križovanie a súběhy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami .

4. OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES

4.1 Prírodné dedičstvo

4.1.1 Chránené územia

a) Veľkoplošné chránené územia:

- Národné parky (NP) - nenachádzajú sa v riešenom území
- Chránená krajinná oblasť (CHKO) - nenachádza sa v riešenom území

b) Maloplošné chránené územia:

- Prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia (PR, NPR) - nenachádzajú sa v riešenom území
- Prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka (PP, NPP) - nenachádzajú sa v riešenom území
- Chránený areál (CHA) - nenachádzajú sa v riešenom území

c) Chránené stromy: - nenachádzajú sa v riešenom území

4.1.2 Lokality medzinárodného významu

Územia svetového prírodného dedičstva UNESCO - nenachádzajú sa v riešenom území

4.1.3 Európska sieť chránených území – NATURA 2000

- Chránené vtáčie územia (CHVÚ) - nenachádzajú sa v riešenom území
- Územie európskeho významu (ÚEV) - nenachádzajú sa v riešenom území

4.2 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojem migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií a pod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Pre okres Michalovce a Sobrance bol spracovaný R ÚSES Michalovce v roku 1994 a ÚPN VÚC Košického kraja.

4.2.1 Genofondové významné lokality

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny patrí dôležitá ochrana významných krajinných prvkov, ktoré v kategórii chránených krajinných prvkov s druhým až piatym stupňom ochrany môže vyhlásiť obvodný úrad. Táto ochrana je potrebná najmä v poľnohospodárskej krajine, kde sa ukazuje byť bezproblémovým spôsobom zachovania jednotlivých krajinných štruktúr a ich súborov a môže byť aj prínosom pre užívateľa územia.

Riešené územie patrí v zmysle zákona k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

Krajinné prvky tvoria sieť genofondovo významných ekostabilizačných plôch v k.ú. obce Krásnovce, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Významné migračné koridory živočíchov

Významnými centrami migrujúcich druhov sú vodné biotopy so stálou vodnou plochou Zemplínska Šírava a Senné rybníky. Migrácia územím má celoročný charakter. Okrem jarného a jesenného ťahu územím migrujú severské druhy aj v zimnom období. Charakter ťahu spočíva v dennom aj nočnom zosadení početných krdľov na plochy blízke vodným biotopom, ornú pôdu a trávne porasty. Podľa druhu migranta prelety sú nízko nad terénom – využívajú menší odpor vzduchu pre zemi. Podľa poveternostných pomerov sa tieto tiahnuce spoločenstvá zdržiavajú na území rôzne dlho.

Iným typom migrácie územím je premiestňovanie druhov avifauny i vyšších stavovcov líniovými koridorami so vzrastlým porastom stromovej a krovitej etáže. Migrácia prebieha spojitou. Na miestach prerušenia línie kopírujú druhy morfológické línie v teréne. Takými sú hrádze, kanálové i cestné priekopy a existujúce komunikácie. Na základe podkladov a terénnych

pozorovaní boli jednotlivé lokality zhodnotené z biologického hľadiska a z hľadiska stavu vegetácie a vybraných skupín živočíchov.

Hodnotenie biologickej kvality krajiny z pohľadu potrieb živočíšstva

K najhodnotnejším biotopom územia z hľadiska kvalitatívnej a kvantitatívnej druhovej skladby patria biotopy málo sa líšiace od biotopov pôvodnej krajiny. Sú nimi ekosystémy s vodným prostredím. Pre svoju obmedzenú dostupnosť vytvárajú relatívne stabilné biotopy s dôležitým genofondovým, reprodukčným, potravným a úkrytovým poslaním v krajine. S rozľahlosťou plochy narastá stupeň ich kvalitatívneho významu. Majú relatívne vysokú regeneračnú schopnosť s prvkami prirodzenej regulácie. Ostatné biotopy tvoria prechodné formy s dočasným faunistickým poslaním. Majú význam ako pufrovacie zóny. Využívané sú k oddychu, lovu a reprodukcii vmedzeného typu živočíšnych druhov. Ich hodnotový význam ako ekosystému je podriadený poslaniu, funkcii a antropickému vplyvu. Najhodnotnejšie biotopy v riešenom území sú brehové porasty pozdĺž Sliepkovského kanála.

4.2.2 Biocentrá nadregionálne

Nenachádzajú sa v riešenom území .

4.2.3 Biocentrá regionálne

Nenachádzajú sa v riešenom území .

4.2.4 Biokoridory nadregionálne

Nenachádzajú sa v riešenom území .

4.2.5 Biokoridory regionálne

Nenachádzajú sa v riešenom území .

4.2.6 Miestny ÚSES

4.2.6.1 Biocentrá miestneho významu

Nenachádzajú sa v riešenom území .

4.2.6.2 Biokoridory miestneho významu

M-BK Sliepkovský kanál

M-BK kanál Lapov

M-BK Hydromelioračné rigoly

– vegetácia v okolí kanálov zabezpečuje diverzitu hydrofilných chrobákov. Pri úprave koryta boli odstránené pôvodné drevné brehové porasty a nahradené výsadbou kultivarov euroamerických topoľov. V súčasnosti sú brehové porasty vo väčšej miere tvorené bylinnou vegetáciou.

4.2.6.3 Doplnenie prvkov miestneho ÚSES

Výsadbu nových miestnych biokoridorov a biocentier je potrebné uskutočniť podľa mapovej prílohy. Nové miestne biokoridory a biocentrá sú navrhnuté tak, aby prirodzene prepájali jednotlivé už existujúce miestne biokoridory a miestne biocentrá. Taktó vzniknuté súvislé prepojené biokoridory budú významným biotopom najmä vtáctva a súčasne budú vytvárať charakteristický prírodný prvok výrazne sa estetický uplatňujúci, najmä vo vzťahu k obci.

4.2.6.4 Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty

Predstavuje diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

CP_{KÚ}
kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 271,64 ha
ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
P_{VO} - plocha viníc = 0,00 ha
ES_{vi} - ekologický stupeň záhrad (0,1)
P_{ZA} - plocha záhrad = 22,77 ha
ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0,00 ha
ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)
P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov = 148,32 ha
ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
P_{LE} - plocha lesov = 0,00 ha
ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
P_{VO} - plocha vodných plôch = 5,08 ha
ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 18,57 ha
ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
P_{OSP} - ostatná plocha = 17,76 ha
ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
CP_{KÚ} - celková plocha katastrálneho územia = 484,16 ha
SES - stupeň ekologickej stability v obci **SES = 1,90**

Na riešenom území obce Šamudovce prevažuje 3. stupeň ekologickej stability. Územie je charakteristické nížinným terénom s poľnohospodársky obrábanymi pôdami, trvalými trávnyimi porastami a pasienkami. Priestor si nevyžaduje mimoriadnu starostlivosť zvyšovaním počtu nových ekostabilizačných prvkov. Hlavný dôraz je potrebné venovať udržiavaniu existujúcich miestnych biocentier a biokoridorov. Pomiestne v zmysle mapovej prílohy je potrebné aj doplnenie nelesnej vegetácie v rámci prepojenia miestnych biokoridorov.

4.2.7 Návrhy na zlepšenie ekologickej kvality krajiny a kvality životného prostredia

Navrhované opatrenia pre obec Krásnovce sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línii, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov s celkovým dopadom na zvýšenie stupňa ekologickej stability.

Líniové prvky

Zakladanie líniových interakčných prvkov spočíva vo výsadbe prirodzených druhov drevín vo vymedzenom spone, v niekoľkoročnej starostlivosti a v zabezpečení drevín pred poškodením (ohryzom, mrazom, vyschnutím a pod.). Ideálne je vytvorenie dvojvrstevnatého porastu – stromov a zapojených krovin.

Nové líniové prvky /nové miestne biokoridory – M-BK 14 / navrhujeme najmä pozdĺž existujúcich melioračných kanálov a poľných ciest v minimálnej šírke 5 m, základné kostrové prvky v šírke 10 m. Líniové prvky plnia viaceré funkcie – najmä ekologickú (zvýšenie ekologickej stability územia, vytvorenie siete bioticky pozitívnych prvkov v území) a pôdoochrannú (ochrana pred vodnou a veternou eróziou).

Plošné interakčné prvky

Nové plošné interakčné prvky sme v riešenom k.ú. nenavrhovali.

4.2.8 Návrh opatrení pre zvýšenie hodnoty stupňa ekologickej stability

Ekologické opatrenia a opatrenia na ochranu životného prostredia majú integrovaný charakter, sú spravidla viacúčelové – okrem základnej biologickej a ekologickej funkcie spĺňajú napr. pôdoochrannú, hygienickú, estetickú, prípadne hydroekologickú funkciu. Preto aj viaceré opatrenia navrhované v predchádzajúcich kapitolách je možno zaradiť medzi ekologické opatrenia – najmä protierózne opatrenia, ale aj návrh funkčného využívania územia.

Návrh

- Všetky genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny /nadregionálne, regionálne a miestne

biocentrá a biokoridory/ obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity.

- Na základe vopred spracovanej dokumentácie výsadby verejnej zelene rozšíriť zeleň v intraviláne obce plošne a druhovo.
- Zachovať súčasný charakter brehových porastov pri hlavných miestnych tokoch
- Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci priľahlého územia domovými odpadmi.
- Zákaz porušovať hydrologický režim.
- Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.
- Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa.
- Pri údržbe melioračných kanálov, ktoré v súčasnosti plnia funkciu miestnych biokoridorov, postupovať tak, aby nedochádzalo k výrubu brehových porastov. Výrub náletových drevín umožniť iba v ich prietochnom profile.
- Zabezpečiť inštaláciu ochranných zariadení na stĺpoch elektrických 22 kV vedení, proti úhynu vtáctva.
- Postupne obnoviť prístupnú líniovú zeleň vedľa štátnej cesty.
- Doplňiť prvky miestneho ÚSES o novonavrhované miestne biokoridory, pritom použiť stanovištne a druhovo vhodné drevinnú vegetáciu.
- Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisko vtáctva.

5. NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

5.1 DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

5.1.1 Letecká doprava

Na území okresu Michalovce sa nenachádza letisko. Najbližšie medzinárodné civilné letisko je v Košiciach, ktoré je druhé najväčšie letisko na Slovensku podľa počtu pasažierov a pravidelných liniek. Nachádza sa v mestskej časti Barca 6 km južne od centra mesta Košice v nadmorskej výške 230 m n.. Po cestách I, II, III triedy trvá dopravné spojenie Lastomír – Košice cca 1 hodinu.

Najbližšie letisko regionálneho významu je navrhované v k.ú. obce Kamenica n/C v okrese Humenné. Počíta sa s ním ako s rozvojovým prvkom, pre umožnenie ľahšieho prístupu zahraničných obchodujúcich a podnikateľov do okresu.

V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Leteckým úradom SR stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1 písmeno a)
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písm. b)
- zariadenia, ktoré môžu narušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1 písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1 písmeno d).

5.1.2 Železničná doprava

Hromadnú nákladnú a osobnú dopravu zabezpečujú Železnice Slovenskej republiky, ako prevádzkovateľ celoštátnych dráh a dopravcovia, ako prevádzkovatelia dopravy na dráhy.

V roku 1998 bola ukončená výstavba novej prijímacej budovy ŽSR. Železničná stanica Michalovce je stanicou tretej kategórie, zmiešanou podľa povahy práce a po prevádzkovej stránke. Nachádza sa v žkm 40,597 jednokoľajnej trate Lupkóv PKP - Medzilaborce-Michalany. Traťový úsek Lupkóv PKP – Medzilaborce - Bánovce nad Ondavou je neelektrifikovaný. Doprava na tomto úseku je zabezpečovaná motorovou trakciou. V stanici sa nachádza 5 dopravných a 6 manipulačných koľají, ktoré väčšinou slúžia aj ako všeobecné nákladové a výkladové koľaje. V stanici odbočuje niekoľko vlečiek, z ktorých v súčasnosti sa prevádzkuje šesť.

Návrh

V návrhovom období sa predpokladá s elektrifikáciou železničnej trate Bánovce n/ Ondavou – Humenné a modernizáciou zabezpečovacieho zariadenia. V prípade ďalšieho nárastu železničnej dopravy je potrebné počítať po roku 2025 so

zdvojkolajnením úseku Humenné-Michalovce-Bánovce n/Ondavou. Pre túto stavbu je potrebné ponechať územnú rezervu.

5.1.3 Cestná doprava

5.1.3.1 Regionálne dopravné vzťahy

Koncepcia rozvoja dopravy Košického kraja pre okres Michalovce: dopravné siete SR celoštátnej úrovne sú definované cestnou komunikáciou Košice - Michalovce – Sobrance – Ukrajina. Okres Michalovce má hlavnú dopravnú os vo východo-západnom smere ako cestu I/50, ktorá je cestou celoštátnej úrovne v úseku Košice - Michalovce – Sobrance – Ukrajina a tvorí aj os okresu Sobrance od hraničného priechodu Vyšné Nemecké až po Hriadky, kde sa hlavné dopravné smery rozdelia na smery Vranov nad Topľou a Trebišov.

Obec Šamudovce je napojená na dopravný systém cestou tr. III/050218, ktorá sa pripája v meste Michalovce na cestu tr. I/ 50 Košice – Michalovce – Sobrance – Ukrajina.

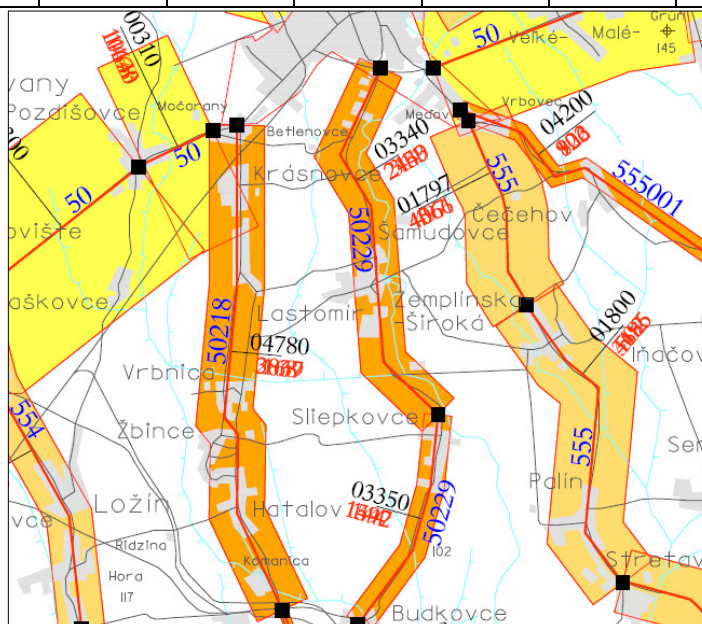
Návrh

Plánovaná trasa diaľnice D1, ktorá v úseku Michalovce - štátna hranica SR/UA s určenou definitívnou polohou budúceho hraničného priechodu je podľa ÚPN - VÚC. Pre úsek diaľnice D1 Budimír – Michalovce – Záhor – št. hranica SR/UA. Koridor diaľnice D1 a diaľničný privádzač je vedený v juhozápadnej a južnej časti mimo katastrálne územie obec Šamudovce.

Navrhovaný diaľničný privádzač „stred“ pre mesto Michalovce sa nachádza v severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Lastomír.

Prognózne koeficienty rastu pre extravilán VÚC KE: (zdroj: Prognóza výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 - MP 1/2006)

Cesta	Rok	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
III. tr.	Lahké voz.	1,04	1,09	1,15	1,21	1,27	1,33	1,39
	Ťažké voz.	1,04	1,08	1,13	1,18	1,23	1,27	1,31

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				% nákl. aut.
		nákl. aut.	osobné aut.	motocykle	vozidlá spolu	
III/050218, 4780 Michalovce – Krásnovce	2005	113	1325	3	1441	7,8 %
	2010	168	2867	7	3039	5,5 %

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				% nákl. aut.
	smer Hatalov	výhľad 2025	198	3469	8	3675

5.1.3.2 Základná komunikačná sieť, kategorizácia a funkčné triedy

Obec Šamudovce je dopravne prístupnená cestou III/ 050 218.

Miestne komunikácie obce tvoria doplnujúcu dopravnú sieť. Takmer v celom rozsahu sa pripájajú na hlavnú dopravnú os a svojím charakterom obslužných komunikácií zabezpečujú spolu s upokojenými ulicami prístup ku jestvujúcim objektom. Celú cestnú sieť v zastavanom území a taktiež v mimo zastavané územie dopĺňajú poľné cesty spevnené a nespevnené.

Návrh

V návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu pre homogenizáciu cesty III/ 050218 v zastavanom území obce vo funkčnej triede B3 a kategórii MZ 8,5 (8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 a mimo zastavané územie obce v kategórii C 7,5/70.

V návrhu ÚPN obce sa jestvujúce miestne komunikácie ponechávajú v pôvodnom stave. Návrh dopĺňa pozdĺž komunikácií pešie a cyklistické trasy, doplnenie plôch pre statickú dopravu.

Jestvujúce komunikácie sú navrhované na rekonštrukciu.

Sieť miestnych komunikácií v existujúcej zástavbe - zberných a obslužných navrhujeme upraviť vo funkčnej triede C3 v kategórii MO 6,5/40. V stiesnených pomeroch – modifikované kategórie. Jestvujúce miestne komunikácie, ktorých priestorové pomery nedovoľujú technický zásah, alebo svojím charakterom nevyžadujú rekonštrukciu, preradiť ich do kategórie upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Je potrebné dodržať minimálnu šírku jazdného pruhu 2,75 m, t.j. celkovú šírku vozovky min. 5,5 m – MO 6,5/40. V prípade zaslepenia trás je na ich konci nutné dodržať obratiská v zmysle platných noriem.

Novonavrhované miestne obslužné a prístupové komunikácie v návrhovom období vybudovať v jednotlivých lokalitách:

- lokalita „Drážky“, lokalita „Záhumičky“ - vybudovať vo funkčnej triede C3 v kategórii MO 6,5/40, ako obojsmerné s dvoma jazdnými pruhmi a výškovo oddeleným chodníkom, zeleným pásom, s odvodnením do dažďovej kanalizácie resp. do rigolu a terénu. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je min. 8,5 m. Šírku stavebnej čiary dodržať v zmysle platných vyhlášok. Pred každým stavebným pozemkom sa navrhuje vjazd min. šírky 4 m. Parkovanie sa navrhuje na vlastnom pozemku RD mimo dopravného priestoru,

Odvodnenie ciest - jestvujúce odvodnenie v celej obci je na terén a rigolov, ktoré treba vzhľadom na konfiguráciu terénu a rôzne spádovanie ciest prehodnotiť. Odvodnenie navrhovaných cestných komunikácií sa navrhuje do rigolov a žlabov.

5.1.4 **Hromadná doprava**

Obec je obsluhovaná jednou autobusovou linkou. Priamo v obci sú zriadené na ceste III/050218 dve autobusové zastávky v oboch smeroch (pri dome č. 90, pri Jednote a pri osade). Umiestnenie zastávok je čiastočne v zmysle STN 73 61 01. Zastáva pri Jednote je vybavená samostatným zastavovacím pruhom. Pri ostatných zastávkach tieto odbočovacie pruhy chýbajú. Zastávky sú vybavené prístreškom pre cestujúcich.

Podľa dostupných údajov Arriva Michalovce a.s. (on-line cestovný poriadok www.cp.sk) hromadná doprava predstavuje toho času pravidelné obojsmerné linky za 24 hod :
 Linka č.807415 – Michalovce – Hatalov – Drahňov / Malé Raškovce - Vojany.

Bližšie údaje o počtoch cestujúcich, sezónnej vyťaženosti spojov a zastávok nie je známa.

Návrh

Zastávky budú v rámci možností pozemkov vedľa cesty tr. III upravené tak, že sa zriadi samostatný zastávkový pruh na zastavovanie mimo priebežného jazdného pruhu komunikácie. Každá zastávka bude mať plochu pre nastupovanie a vystupovanie z autobusu a autobusový prístrešok. Ku nástupnej ploche každej zastávky bude po bezpečných trasách v rámci možností plôch okolo komunikácií v zastavanom území i mimo neho, privedený chodník pre peších.

V návaznosti na rozširovanie bytovej zástavby nie je potrebné riešiť nové rozmiestnenie autobusových zastávok. Izochrona pešej dostupnosti 5 minút nepresahuje vzdialenosť 400m.

5.1.5 Statická doprava

V obci existuje prevažne bytová výstavba vidieckeho charakteru. Pre jej potreby je garážovanie a odstavovanie vozidiel vyriešené v rámci objektov rodinných domov alebo samostatnými garážami resp. odstavnými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch. Tieto zásady budú uplatňované i na plochách novej bytovej výstavby v návrhovom i výhľadovom období.

Súčasnú rozmiestnenie parkovacích miest v obci a návrh.

Názov	Jestv. parkovacie miesta	Návrh parkovacích miest (navýšenie)
cintorín	0	10 parkovacích miest
ZŠ	0	4 parkovacích miest
obchod	2 parkovacích miest	0
obecný úrad a kultúrny dom	4 parkovacích miest	8 parkovacích miest
kostol GK	2 parkovacích miest	2 parkovacích miest
kostol Pravoslávny	8 parkovacích miest	8 parkovacích miest
kostol Evanjelický	2 parkovacích miest	2 parkovacích miest
futbalové ihrisko	0	Min 20 parkovacích miest + 1 autobus

Potreba budovania parkovacích a odstavných plôch je nutná v návaznosti na súčasný stav na všetkých miestach novovznikajúcich prevádzkarní, objektov občianskej vybavenosti a ostatných spoločenských aktivít, športovo – rekreačných aktivít. Jestvujúce parkoviská je potrebné doriešiť a dobudovať v zmysle platnej STN.

V zmysle návrhu statickej dopravy je potrebné vytvoriť priestorové podmienky pre dobudovanie odstavných a parkovacích plôch na verejných priestranstvách, najmä v centrálnej časti obce, kde sa predpokladá vytvorenie parkovacích plôch v rámci celkovej rekonštrukcie miestnej komunikácie.

5.1.6 Pešie a cyklistické komunikácie

V obci nie sú vybudované pešie komunikácie.

Návrh

Pešie komunikácie

V jestvujúcich a navrhovaných lokalitách je potrebné vybudovať nové jednostranné chodníky pre peších v súlade s STN. Všetky chodníky a spevnené plochy vrátane ich križovania s trasami motorovej aj nemotorovej dopravy musia byť riešené tak, aby zabezpečovali bezpečný pohyb pre osoby so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie.

Cyklistické trasy

V k.ú. obce sa navrhujú cyklistické trasy v návaznosti na cyklotrasy mesta Michalovce v týchto okruhoch:

- Michalovce - Lastomír (Michalovce – Krásnovce – Šamudovce - Lastomír - Michalovce),

5.1.7 Hlukové pomery vyplývajúceho z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň $L_{Aeq} = 60\text{dB}$ a v noci $L_{Aeq} = 50\text{dB}$.

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. 4780 - IIII/050 218 od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy						
hladina hluku	$L_A =$	50,0	55,0	60,0	65,0	dB(A)
intenzita dopravy	$S =$	3039	3039	3039	3039	voz./24h
podiel voz. > 5t	$T =$	5,5	5,5	5,5	5,5	%
maximálna návrhová rýchlosť	$v_{max} =$	50	50	50	50	km/h
Základná ekvivalentná hladina hluku	$L_{aeq} =$	50,1	55,1	60,1	65,1	dB(A)
Vzdialenosť izofony	$d =$	195	75	25	7	m

Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území obce je na ceste III/050218 v extraviláne obce, v zastavanom území pokračuje ako zberná komunikácia, s bezprostredným negatívnym dopadom v zastavanom území obce.

5.1.7.1 Negatívne účinky doprava a vplyvy na riešené územie

Ochranné pásma dopravných zariadení:

Pre cestné komunikácie v nezastavanom území obce platia ochranné pásma v zmysle zákona č. 8/2009 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky k zákonu o pozemných komunikáciách č.35/84 Zb.:

- 20 m cesta III. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce.

V zastavanom území obce dodržať ochranné pásma pozdĺž komunikácií v zmysle vyhlášky pre civilnú ochranu pre prejazdnosť komunikácií a proti zavaleniu (zák. č. 42/94 Zb. s vykonávacími vyhláškami) o civilnej obrane. Šírka OP = $(v_1 + v_2)/2 + 6$. Táto šírka je na zberných komunikáciách v obci zachovaná.

5.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

5.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

Obec Šamudovce má vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v správe spoločnosti VVS, a.s.. Obec je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Michalovce. Zdrojom pitnej vody sú studne – vrt S-2 ($Q_{pov} = 40 \text{ l.s}^{-1}$), S-3 ($Q_{pov} = 50 \text{ l.s}^{-1}$) LT-1 ($Q_{pov} = 30 \text{ l.s}^{-1}$) a LT-2 ($Q_{pov} = 30 \text{ l.s}^{-1}$). Akumulácia vody je zabezpečená vo vodojeme Pozdišovce – Rúbaň obsahu 1450 m³ (kóta dna je 155,50 m.n.m., max. hl. je 160,50 m n.m.).

Obec Šamudovce nemá vybudovanú kanalizáciu.

Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do Sliepkovského kanálu a otvorených hydromelioračných kanálov.

Na celom katastrálnom území obce sa nachádzajú závlahy, odvodňovacie kanály a odvodnenie – drenáž v správe Hydromeliorácii, š.p. Bratislava.

Návrh

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2030

rok	2011	2015	2020	2025	2030
Šamudovce	640	678	729	783	822

Výhľadová potreba vody je stanovená v zmysle „vyhlášky č. 684/2006 Z.z. čiastka 261 MP SR“ zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

V návrhu sa uvažuje s nárast pre obyvateľstvo do r. 2030 na 822 obyvateľov.

Množstvo vyrobenej pitnej vody a počet zásobovaných obyvateľov:

Šamudovce	r. 2010	r. 2011
Počet obyvateľov	616	622
Počet napojených na vodovod	526	532

Výpočet potreby vody pre bytový fond s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom:

Špecifická potreba vody :

Byty s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom : 135,0 l/osoba, deň

Základná vybavenosť – Obec do 1000 obyvateľov : 15,0 l/osoba, deň

Priemerná potreba vody r.2030 (l/s) :

Byty s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom: 822 ob. x 135,0 l/ob.d = 110 970 l/deň

Občianska a technická vybavenosť: 822 ob. x 15,0 l/ob.d = 12 330 l/deň

Priemerná denná potreba vody: **Qp = 123 300 l/deň = 1,43 l/s**

Súčiniteľ dennej nerovnomernosti (obec do 1000 obyvateľov) kd = 2,0

Súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti kh = 1,8

Maximálna denná potreba vody: **Qd max = Qp x kd = 246,6 m³/deň = 2,86 l/s**

Maximálna hodinová potreba: **Qh = Qmax x kh = 2,86 x 1,8 = 5,15 l/s**

Celoročná potreba: **Qr = Qp x 365 = 123,30 m³/d x 365 = 45 004,5 m³/rok**

Akumulácia:

Množstvo vody potrebné na akumuláciu vody pre požiarne účely (Vpož)

Počet hydrantov : 1

Opož : podľa STN 73 01 22 uvažujeme s hodnotou 6,7 l/s

Doba trvania požiaru : 3 h

Vpož = 3,6 x 1 x 6,7 x 3 = 72,36 m³

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu:

Qh = 5,15 l/s

Qpož = 6,7 l/s

Potrubie PVC DN 100 mm

Najdlhší úsek rozvodného vodovodného radu je m 1669 m

Kóta najvyššie situovaného odberu vody je 108,34 m n.m.

Kóta najnižšie situovaného odberu vody je 107,07 m n.m.

Straty v potrubí:

Q pož = 6,7 l/s

i = 8,31 ‰

v = 0,9 m/s

Zs = 8,31 x 1669 = 13 869 mm = 13,87 m

Hydrodynamický tlak je : 147,55 – 108,34 – 13,87 = 25,34 m v.s. = 0,25 MPa (min. 0,10 MPa)

Dimenzie vodovodného potrubia **vyhovujú.**

Vodovodné potrubia

PVC DN 100 mm – rozvodný rad

Požiarne potreba vody Q pož.

Podľa článku 3.2 STN 92 0400, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na

hasenie požiarov najmenej po dobu 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je $6,7 \text{ l/s} \times 30 \text{ minút} = 72,36 \text{ m}^3$.

Ochranné pásma

Dodržiavať ochranné pásma podľa predpisu č.442/2002 Z. z. Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách - 1,5m potrubia na obidve strany.

5.2.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec Šamudovce nemá vybudovanú kanalizáciu.

Návrh

$$Q_{24} = Q_p$$

$$Q_{24} = 822 \times 150 = 123\,300 \text{ l/deň} = 123,30 \text{ m}^3/\text{deň} = \mathbf{1,43 \text{ l/s}}$$

Špecifická produkcia znečistenia je 60 g/deň

$$\text{Celkové produkované množstvo znečistenia } BSK_5 = 822 \times 60 \text{ g/deň} = 49\,320 \text{ g/deň} = \mathbf{49,32 \text{ kg/deň}}$$

$$\text{Koncentrácia znečistenia } BSK_5 \text{ v produkovaných odpadových vodách } c_{BSK_5} = 49\,320/123,30 \text{ mg/l} = \mathbf{400 \text{ mg/l}}$$

$$CHSK = 822 \times 120 \text{ g/os/deň} = 98\,640 \text{ g} = \mathbf{98,64 \text{ kg CHSK/deň}}$$

$$NL = 822 \times 155 \text{ g/os/deň} = 127\,410 \text{ g} = \mathbf{127,41 \text{ kg NL/deň}}$$

kd = 1,5 kh = 2,4 kmin = 0,6	Priemerný denný prietok splaškových vôd		Maximálny denný prietok splaškových vôd		Maximálny hodinový prietok splaškových vôd		Minimálny hodinový prietok splaškových vôd		
	Q ₂₄		Q _{d max}		Q _{h max}		Q _{h min}		
POČET OBYVATEĽOV	150 l.os-1.deň-1		Q ₂₄ x k _d		Q ₂₄ x k _d x k _h		Q ₂₄ x k _{min}		
	m ³ /deň	l/s	m ³ /deň	l/s	m ³ /hod	l/s	m ³ /hod	l/s	
Predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2030	822	123,55	1,43	185,76	2,15	17,75	4,93	3,09	0,86

Návrh potrubia pre dvojnásobok max. prietoku: $Q_{max} = 2 \times Q_{dmax} \text{ [l/s]}$

$$Q_{max} = 2 \times Q_{d max} = 2 \times 2,86 \text{ l/s} = \mathbf{5,72 \text{ l/s}}$$

Návrh

Pre navrhovaný rok 2030 je potrebné počítať na prítoku ČOV Michalovce s týmto množstvom splaškových vôd:

$$Q_{24} = \mathbf{1,43 \text{ l/s}}$$

5.2.3 Vodné toky

Z hydrologického hľadiska patrí územie obce do povodia Bodrogu. Územie obce je odvodňované tokmi a kanálmi. Cez kat. územie pretekajú toky:

- Sliepkovský kanál – cez kat. územie prechádza v dĺžke 2,4 km ,
- kanál Lapov

Návrh

V ÚPN navrhované opatrenia súvisia s ochranou vôd a užívaním vôd v zmysle vodného zákona. Eliminácia plošných

zdrojov znečistenia si vyžaduje právne a ekologické myslenie ľudí pri nakladaní s vodami.

Ochranné pásmo

Pre potreby údržby tokov ponechať pozdĺž oboch brehov Sliepkovskeho kanála voľný nezastavaný priestor šírky 10,0m.

5.2.4 Hydromelioračné zariadenia

Na celom katastrálnom území obce sa nachádzajú závlahy, odvodňovacie kanály a odvodnenie – drenáž v správe Hydromeliorácii, š.p. Bratislava.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácii š.p. Bratislava (stanovisko zo dňa 24.07.2012 j.č. 2815-2/110/2012):

a) Závlaha:

- závlaha pozemkov „Pozdišovce – Budkovce“ evid. č. 5405 183. Stavba bola daná do užívania v roku 1985 o celkovej výmere 2047 ha.

b) Odvodňovacie kanále:

- odvodňovací kanál „Sniščák I, predĺženie evid.č. 5405 173 020, vybudovaný v r. 1986 o celkovej dĺžke 1,780 km, v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Pozdišovce - Budkovce,
- odvodňovací kanál „Vrbnický“ predĺženie evid.č. 5405 173 006, vybudovaný v r. 1985 o celkovej dĺžke 0,970 km, v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Pozdišovce - Budkovce,
- odvodňovací kanál „Karčeho“ evid.č. 5405 013 003, vybudovaný v r. 1969 o celkovej dĺžke 2,628 km, v rámci stavby Odvodnenie pozemkov a ÚT VSN V./1,
- odvodňovací kanál „Pri železnici I“ evid.č. 5405 013 017, vybudovaný v r. 1976 o celkovej dĺžke 1,288 km, v rámci stavby Odvodnenie pozemkov a ÚT VSN V./1
- odvodňovací kanál „Vrbnický“ predĺženie evid.č. 5405 173 006, vybudovaný v r. 1977 o celkovej dĺžke 3,495 km, v rámci stavby Odvodnenie pozemkov a ÚT VSN V./1
- odvodňovací kanál „Budkovský“ evid.č. 5405 013 027, vybudovaný v r. 1975 o celkovej dĺžke 10,553 km, v rámci stavby Odvodnenie pozemkov a ÚT VSN V./1,
- odvodňovací kanál „Podhoncový“ evid.č. 5405 015 012, vybudovaný v r. 1978 o celkovej dĺžke 0,308 km, v rámci stavby Odvodnenie pozemkov VSN V./3.

Návrh

Všetky odvodňovacie kanály navrhujem vyčistiť od nánosov a náletových drevín.

Výstavbu v lokalitách, na ktorých sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia, podmieniť splnením týchto regulatívov:

- rešpektovať hydromelioračné zariadenia (závlahové zariadenie a odvodňovacie kanály) a nezasahovať do nich stavebnou činnosťou.

Ochranné pásmo

Pre potreby údržby tokov ponechať pozdĺž oboch brehov resp. vzdušnej päty hrádze tokov min. 10 m a pozdĺž kanálov a melioračných kanálov voľný nezastavaný priestor šírky 5,0 m ochranné pásmo od brehovej čiary kanála v zmysle §49 ods. 2. zák. č. 364/2004 Z.z v znení neskorších predpisov a dodržať STN 73 6961 Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami .

5.3 ENERGETIKA

5.3.1 Energetické zariadenia

Cez obec Šamudovce neprechádza koridor elektrického vedenia 400 kV.

5.3.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je v súčasnosti zásobená elektrickou energiou z elektrickej stanice 110/22 kV – Michalovce s inštalovanými transformátormi o výkone 2 x 40 MVA, pomocou VN vedení č. 211. Koridor trasy VVN vedenia č. 6790/6793 (110 kV) ide východným okrajom katastrálneho územia obce Šamudovce v smere Hatalov – Michalovce.

Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov obce je zabezpečená sieťou 2 transformačných staníc 22/0,4 kV. Sekundárne rozvody NN sú realizované vzdušným rozvodmi. Verejné osvetlenie je umiestnené ako súčasť NN siete.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Označenie TS	Názov / Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon traťa	Vlastník
TS0460-0001 TR 1 /007	Šamudovce pri RD / 2,5 stĺpová TS	100 kVA	V
TS0460 - 0002 TR 2 /006	Šamudovce RS plynu / priehradová TS	160 kVA	V

Návrh

V nových navrhovaných lokalitách pre výstavbu budú rozvody NN prevedené zemnými káblami a rozpojovacími a istiacimi skriňami inštalovanými v spoločných pilieroch s elektromerovými rozvádzačmi jednotlivých odberateľov. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťaženie a dovolený úbytok napätia, budú uložené v zemi v predpísanej hĺbke v pieskovom lôžku. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo s inými inžinierskymi sieťami uložiť káble do chráničiek.

Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu riaditeľa divízie č. 2006001 – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií sietí vysokého a nízkeho napätia, kde v bode 4.1 je uvedené:

- príkon bytových jednotiek:
  - 1,500 kVA ..... byty v bytových domoch s ústredným vykurovaním
  - 2,000 kVA ..... domy v oblastiach so zásobovaním plynom
  - 5,000 kVA ..... domy v oblastiach bez zásobovania plynom

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2025

rok	2011	2015	2020	2025
Šamudovce	640	678	729	783

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť :

Jestvujúce zariadenie	výkon v kVA
Obecný úrad a kultúrny dom	25
Základná škola + kuchyňa	50
Farský úrad gréckokatolíckej cirkvi	15
Farský úrad pravoslávnej cirkvi	15
Gréckokatolícky chrám	10
Pravoslávny kostol	10
Kostol evanjelickej cirkvi	10
Dom smútku	7
Maloobchodné obchodné zariadenie	12
Ihrisko, objekt TJ, šatne, tribúna	10
Areál družstva (západná časť k.ú.)	35
Verejné osvetlenie	3
spolu Sov/suč	kVA
Navrhované zariadenie	výkon v kVA
Komunitné centrum	15
Zberný dvor a kompostovisko	25
spolu Sov/vyhl	kVA

Počet navrhovaných domov a bytov v UPN

Šamudovce	Stav	Návrh	Spolu		
	Domy / byty	Domy / byty	Príkon Pi(kW)	β	Príkon Pp(kW)
Jestvujúca zástavba (r. 2011)	153 / 153				
Lokalita „Záhumienky“ (juhozápadná časť)		49 / 49	245	0,3	74
Lokalita „Drážky“ (západná časť)		22 / 22	110	0,3	33
Prieluky		15 /	75	0,3	22
Stav + návrh	153 / 153	86 / 86	430	0,3	129

Spolu	239 / 239			

Tabuľka distribučných trafostaníc – návrh na rozšírenie:

Označenie TS	Jestvujúci výkon traťa	Navrhovaný výkon traťa
TS0460-0001 TR 1 /007	100 kVA	250 kVA
TS0460 - 0002 TR 2 /006	160 kVA	250 kVA

Sekundárna NN sieť:

Návrh

1. Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 153) = 1,231$ kVA
n – počet bytových jednotiek
n = 153 (obývaných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 1,231 \times 153 = \underline{188,34 \text{ kVA}}$

2. Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 2,000$ kVA
n – počet bytových jednotiek
n = 86 (navrhovaných rodinných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 2,000 \times 86 = \underline{172,00 \text{ kVA}}$

3. Občianska vybavenosť: $S_{o.v.} = \underline{360,34 \text{ kVA}}$

Návrhová občianska vybavenosť do roku 2025

1. Objekt – navrhovaný zberný dvor a kompostovisko

$$S_{celk.} = S_{byt.} + S_{vybav.} = 169,00 \text{ kVA}$$

Požadovaný celkový príkon: $S_{celk.} = \underline{169,00 \text{ kVA}}$

Pre navrhované rozšírenie lokalít výstavby rodinných domov a prepočítanú spotrebu pre občiansku vybavenosť navrhujem jestvujúcu transformačnú stanicu TS č. 0460-0001 rekonštruovať do výkonu 250 kVA a TS č. 0460-0002 rekonštruovať do výkonu 250 kVA. Jestv. vzdušný vývod do obce zrekonštruovať na prierez 70 mm². Navrhované vzdušné vývody budú závesnými izolovanými káblami NFA2X.

5.3.3 Vonkajšie osvetlenie.

Verejné osvetlenie (VO) v obciach je umiestnené ako súčasť nn siete. Rozvod VO je realizovaný vodičom AlFe, upevneným na spodnej strane konzol NN siete. Vonkajšie osvetlenie je potrebné zrekonštruovať, osvetľovacie telesá osadiť úspornými žiarivkami.

Pri navrhovanom riešení v nových lokalitách, kde bude vedenie NN uložené v zemi, bude vonkajšie osvetlenie ulíc prevedené osvetľovacími telesami inštalovanými na sadových stožiaroch na okraji chodníka. Navrhované riešenie poskytuje zjednodušenie údržby a nemalou mierou prispeje aj k celkovému vzhľadu ulice.

5.3.4 Obecný rozhlas.

Rozvod miestneho rozhlasu v obciach je prevedený kábelovými rozvodmi, reproduktory sú inštalované na podperných bodoch vzdušnej NN siete, ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu.

5.3.5 Telekomunikačné siete

Rozvody telefónnej siete vyhovujú súčasným potrebám. Telekomunikačne je obec súčasťou Regionálneho technického

centra Východ. Telefónni účastníci sú pripojení na digitálnu ústredňu, ktorá je v obci Pozdišovce. V kat. území obce Krásnovce sa nachádza telekomunikačný a optický diaľkový kábel prichádza do obce Hatalov pozdĺž cesty III/050 218 s pokračovaním do k.ú. mesta Michalovce.

Územie obce je pokryté signálmi mobilných operátorov Orange, a.s., a T-com a O2..

5.3.6 Ochranné pásma

Pre jednotlivé vzdušné VN a VVN vedenie v zmysle Zákona č. 251/2012 Z.z. je nasledovný rozsah ochranných pásiem vzdušného vedenia:

- VVN do 110 kV – 15 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia
- VN do 35 kV – 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia
- pre izolované vonkajšie VN 22 kV vedenie je určené ochranné pásmo 2 m na každú stranu vedenia. VN kábel uložený v zemi má ochranné pásmo 1m na každú stranu vedenia.

V ochrannom pásme vonkajšieho el. vedenia a pod vedením je zakázané:

- a) zriaďovať stavby a konštrukcie,
- b) pestovať porasty s výškou presahujúcou 3m, vo vzdialenosti
- c) presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde sa nemohli dotknúť el. vedenia
- d) uskladňovať ľahko horľavé a výbušné látky,
- e) vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť el. vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky,

V ochrannom pásme podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- a) zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzanie trvalého porastu a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
- b) vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa el. vedenia zemné práce a činnosti, ktoré by mohli ohroziť el. vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky.

5.4 ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM

5.4.1 Zásobovanie plynom

Riešené územie obce Šamudovce je zásobované zemným plynom prostredníctvom vysokotlakového plynovodu: VTL plynovodu Stretava – Šamudovce – Michalovce – Zemplínska Šírava DN 200, PN 4 MP, na ktoré je napojená regulačná stanica s výkonom RS Šamudovce 3000 m³/hod.

Kapacita regulačnej stanice v súčasnosti plne pokrýva potrebu a je vyhovujúca aj pre rozvoj funkčných plôch bývania a občianskej vybavenosti. SPP – distribúcia a.s. neplánuje v najbližšom období vlastné aktivity, čo sa týka plynárenských zariadení v k.ú. obce Lastomír. Pre zásobovanie obce je vybudovaná VTL/STL regulačná stanica plynu. Miestna sieť je v stredotlakovom prevedení. V súčasnej dobe je obec Lastomír splynofikovaná na cca. 100 %.

Zásobovanie teplom je na báze plynu alebo pevného paliva.

Návrh

Požiadavka vyplývajúca zo záväznej časti Zmien a doplnkov 2014 ÚPN-VÚC Košického kraja - navrhovaný koridor VTL plynovodu - prepojenie Slovenskej republiky a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Lastomír – Stretáva – Veľké Kapušany.

Návrh na zásobovanie zemným plynom musí zohľadňovať ustanovenia určené platnou legislatívou STN, vrátane ostatných záväzných predpisov a vyhlášok. Musia byť rešpektované dané skutočnosti, ako sú komunikácie, zástavba, terénne úpravy, spády terénu a podobne, pri dodržaní bezpečnostných predpisov a ochranných a bezpečnostných pásiem uvedených v Zákone o energetike č. 251/2012 Zb.

Návrh koncepcie riešenia plynifikácie navrhovaných lokalít v obci Sliepkovce koncepcie nadväzuje na doposiaľ splynofikované časti. V obci sú vybudované STL plynovody na prevádzkový tlak PN 100 kPa. Riešená časť stavby navrhuje systém zásobovania zemným plynom pre potreby novo navrhovaného územia. V územnom pláne je zakreslené rozšírenie STL miestnej distribučnej siete.

Pri výpočte odberných množstiev zemného plynu vychádzame z priemerných hodinových a ročných odberov v danom

teplotnom pásme - 15 °C , stanovujú smerné odbery pre domácnosť (IBV).

Max. hod. odber ..... Q_{hmax} .....1,5 m³/hod
Max. ročný odber ..... Q_r ..... 4 400 m³/rok

Požiadavky na zásobovanie zemným plynom v jednotlivých lokalitách sú vypracované ako informatívny podklad pre uvažovanú novú výstavbu.

Napojenie nových lokalít na existujúce plynovodné siete bude možné previesť nasledovne:

- plynofikáciu nových RD riešiť napojením na existujúce stredotlakové plynovody výstavbou samostatnej plynovej prípojky s reguláciou zemného plynu osadením vhodného typu domového regulátora tlaku plynu a meradla, resp. s napojením na nízkotlakový rozvod plynu samostatnou nízkotlakovou plynovou prípojkou s vlastným HÚP a meradlom,
- novo navrhované lokality IBV riešiť prepojením nových STL plynovodov na prevádzkované STL plynovody z použitím materiálu z PE o prevádzkovom tlaku 100 kPa a z týchto samostatnými STL plynovými prípojkami s reguláciou tlaku plynu osadením vhodného typu domového regulátora tlaku plynu riešiť plynofikáciu jednotlivých RD,
- ostatné RD v zastavanom území obce riešiť napojením na existujúce STL plynovody, so samostatnými STL plynovými prípojkami s reguláciou plynu,
- objekty občianskej vybavenosti ,podnikateľských subjektov, riešiť individuálne s napojením na miestne STL rozvody plynu s výstavbou samostatnej STL plynovej prípojky a vhodných typov domových regulátorov tlaku plynu a meradla.

Požiadavky na zásobovanie zemným plynom v obci sú vypracované ako informatívny podklad pre uvažovanú novú výstavbu:

Počet existujúcich byt. jednotiek v roku 2011	Max. hodinový odber	Q_{max} m ³ /hod
153 byt	1,5 m ³ /hod	153 x 1,5 = 229,5 m ³ /hod
Navrhovaný prírastok byt. jednotiek do r. 2025	Max. hodinový odber	Q_{max} m ³ /hod
59 byt.	1,5 m ³ /hod	59 x 1,5 = 88 m ³ /hod
Počet maloodberateľov do r. 2025	Max. hodinový odber	Q_{max} m ³ /hod
3	1,5 m ³ /hod	3 x 1,5 = 4,5 m ³ /hod
spolu pre rok 2025		328,5 m ³ /hod
212		216 x 4400 = 932800 m ³ /rok

Napojenie jednotlivých rodinných domov riešiť samostatnými STL plynovými prípojkami so samostatnou reguláciou plynu, sadením vhodných typov domových regulátorov tlaku zemného plynu.

Ochranné pásma

Pre plynovody je stanovené podľa zákona o energetike č. č. 251/2012 Z.z.:

- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm.
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice)
- 1m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavané územie obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4

5.4.2 Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom je na báze plynu alebo pevného paliva.

Návrh

Zásobovanie teplom v obci navrhujeme do roku 2025 zabezpečiť na báze ekologických zdrojov (biomasa, električka, tepelné čerpadlá, kolektory a pod.).

Predpokladaná ročná spotreba tepla:

Stav bytov v roku 2011	Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV)	Ročná spotreba tepla
153	100 GJ/rok	153 x 100 = 15300 GJ/rok
Navrhovaný prírastok do roku 2025	Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV)	Ročná spotreba tepla
59	40 GJ/rok	59 x 40 = 2360 GJ/rok
Spolu		17660

Občianska vybavenosť:

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu 100 kWh / m² a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TUV. Pozn.: 100 kWh / m² a rok = 0,36 GJ / m² a rok

6. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

6.1 Základné zložky životného prostredia

6.1.1 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia

Územie riešených obcí sa nachádza na území Dolného Zemplína, ktorá patrí medzi 9 oblastí vymedzených v SR, v ktorých sa kumuluje najviac negatívnych vplyvov spôsobujúcich zhoršenie stavu ŽP. Hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia v širšom zázemí je významný zdroj znečistenia Chemko Strážske a EVO Vojany. Najbližšia oblasť, kde sa monitoruje znečistenie ovzdušia je v meste Strážske.

Na území obce sa nachádzajú iba stredné zdroje znečistenia. K lokálnym zdrojom znečistenia ovzdušia v obciach možno zaradiť cestnú dopravu na ceste III/050218.

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia

K potencionálnym prevádzkovateľom so stredným zdrojom znečistenia možno zaradiť družstvo, ktorý sa zaoberá chovom hospodárskych zvierat a čiastočne na rastlinnú výrobu.

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia (MZZO)

Potencionálnymi prevádzkovateľmi s malým zdrojom znečistenia ovzdušia sú osoby právnické aj fyzické s oprávnením na podnikanie. Títo zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Sídlo je plynofikované.

Návrh

Stredné zdroje znečisťovania

Medzi areálom družstva a obytnou zónou navrhujeme vybudovať pás ochrannej zelene v šírke cca 15 m.

Malé zdroje znečisťovania (MZZO)

Zvyšovanie plošnej plynofikácie na východnom Slovensku, má pozitívny vplyv s dopadom najmä na zvyšovanie kultúry bývania ako aj zníženia emisií a imisií (SO₂ a popolčeka).

Malí znečisťovatelia ovzdušia (právnické aj fyzické osoby) zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia, sú povinní čo najviac škodlivé účinky eliminovať v súčinnosti so zodpovednými orgánmi obce.

Iné zdroje znečisťovania (IZZO)

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

1. Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
2. Resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
3. Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
4. Minerálny prach zo stavenísk.
5. Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
6. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Realizáciou nových zdrojov a úpravou, rekonštrukciou a zmenou vykurovacích médií za ušľachtilé palivá u existujúcich zdrojov tak, aby zodpovedali požiadavkám uvedených legislatívnych noriem sa naplnia ciele podľa medzinárodných záväzkov:

- zníženie prekračovania kritických záťaží a depozícií síry a oxidov dusíka,
- zníženie emisií oxidov síry, oxidov dusíka, prchavých organických látok, ťažkých kovov a perzistentných látok,

- zníženie emisií znečisťujúcich látok z malých zdrojov a dopravy, spôsobujúcich lokálne znečistenie ovzdušia,
- ochrana ozónovej vrstvy Zeme – príspevok Slovenskej republiky.

6.1.2 Odpadové hospodárstvo

Obec je v zmysle zákona o odpadoch č. 223/2001 Z.z. zodpovedná za nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu, ktorý vzniká na území obce. Obec Šamudovce má vypracovaný program odpadového hospodárstva v roku 2007, jeho aktualizácia je podmienená aktuálnosťou POH kraja.

So separáciou komunálneho odpadu obec začala v roku 2005. Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje zmluvný odberateľ.

6.1.2.1 Iné odpadové vody

Odpadové vody z hnojísk a maštali sú samostatne zvádzané do žúmp. Ich likvidáciu zabezpečí majiteľ do jestvujúcej ČOV v meste Michalovce.

Dažďové vody zachytávajú prícestné priekopy a otekajú terénymi priehlbienami do rigolov. Priamym recipientom povrchových vôd v riešenom území je Sliepkovský kanál.

Návrh

Všetky odvodňovacie kanály a Sliepkovský kanál a kanál Lapov navrhujem pre ich s funkčnosťou, vyčistiť od nánosov a náletových drevín.

6.1.2.2 Separovaný zber odpadov

Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov. Umiestnenie nových zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť.

Zvoz komunálneho odpadu z územia obce je zabezpečený zmluvným odberateľom na riadenú skládku komunálneho odpadu.

V obciach sa s realizáciou separovaného zberu začalo v roku 2005. V obci doposiaľ nie je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu).

6.1.2.2.1 Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

V súčasnosti v obci nie sú zberné miesta na separovaný zber. Na miestnom cintoríne je umiestnený kontajner (VOK) na zber zelene (biologicky rozložiteľného odpadu a KUKA nádoby (110 l) na zber komunálnych odpadov. Separovaný zber sa realizuje predovšetkým do zberových vriec.

Odpad zo žúmp sa rieši individuálne z domácností, ktoré nie sú napojené na celoobecnú kanalizáciu. V obci je vybudovaná celoobecná kanalizácia, ktorá je napojená do ČOV v Michalovciach.

Produkcia komunálneho odpadu v roku 2009 - 2011

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t / rok 2009	Množstvo v t / rok 2010	Množstvo v t / rok 2011
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0	43,10	52,880	49,62
20 01 01	Papier a lepenka	0	0,63	1,370	1,30
20 01 02	Sklo	0	1,70	3,330	3,84
20 01 39	Plasty	0	0,71	1,006	1,21
15 01 04	Obaly kovové	0	0,26	0,558	0,11
15 01 05	Kompozitné obaly	0	0,04	0,130	0,34
20 01 36	Vyradené elektr. a elektron. zariadenia	0	0,10	0,300	0,20
Celkom			45,83	59,57	56,62

Návrh

Zber komunálneho odpadu, ktorý zabezpečuje obec sa riadi programom odpadového hospodárstva. Množstvo celkového odpadu pri náraste počtu obyvateľov by nemal narásť, pretože sa jedná o komunálny odpad obce z domácností a podnikov (nie z výroby), z čistenia ulíc, objemný odpad, odpad zo zelene.

V obci sa navrhuje zriadiť zberný dvor a kompostovisko na ukladanie odpadu zo zelene z verejných priestranstiev v západnej časti, pri bývalom areáli poľnohospodárskeho družstva. Na obecných cintorínoch je navrhovaná plocha pre umiestnenie veľkoobjemových kontajnerov. Systém predpokladá zavedenie prísneho separovania odpadu so zberom druhotných surovín a objemného odpadu a ukladanie odpadu zo zelene na kompostovisko. Odpad zo žump sa bude postupne minimalizovať a predpokladá sa, že na konci návrhového obdobia budú všetky domácnosti napojené na verejnú kanalizáciu.

V obci je potrebné vybudovať, resp. prevádzkovať v súlade s legislatívou existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, napr. odpadov z dreva vo výrobnjej sfére.

V ÚPN-O navrhujeme zabezpečenie ochrany vodných zdrojov vybudovaním kanalizácie s prípojkami v celej obci.

- V areáli cintorína bude umiestnený VOK, ktorý bude slúžiť na dočasné zhromažďovanie BRO.
- V rámci IBV (rodinné domy) sa navrhuje systém zberu lokálny (každý držiteľ má vlastné zberové vrecia a zberné nádoby).
- Realizovať nakladanie s drobným stavebným odpadom a s oddelene vytriedeným odpadom s obsahom škodlivín.
- Navrhujeme sanáciu a rekultiváciu všetkých environmentálnych záťaží (divokých skládok) v k.ú. obce – viacvrstvovým zásypom s vhodnou zeminou, príp. štrkom a následnou úpravou plôch výsevom trávnatého semena.
- Odstránenie existujúcich a prevencia voči novo vznikajúcim čiernym skládkam (lokality vyznačené v mape). Permanentný monitoring a sanácia neriadených skládok.

6.1.3 Biota

Ochrana bioty ako zložky životného prostredia je riešená vo vzťahu k charakteru a jej významu. V riešenom území sa vyskytuje lesná stromová a bylinná vegetácia, nelesná stromová a krovinná vegetácie, trávo-bylinná vegetácia, vegetácia záhrad tvoriaca súčasť stavebných pozemkov a vegetácia mestského prostredia. Odporúčané opatrenia na ochranu sú zamerané na :

- ochranu stromovej a krovinej vegetácie brehových porastov vodných tokov,
- výber druhov tráv pri zmene kultúry z ornej pôdy na trvalý trávny porast zodpovedajúci daným pôdnym podmienkam a klimaxovej jednotke,
- postupnú premenu produkčných záhrad na záhrady oddychu a relaxu, pri sadovníckych úpravách verejných priestranstiev, obytných území a území vybavenosti maximálne využívať miestne druhy a obmedziť introdukované druhy,
- pre náhradnú výsadbu zelene sú určené jestvujúce plochy verejnej zeleň a navrhovaná plocha pri rímskokatolíckom kostole,
- výber druhov drevín pri výsadbe verejnej a krajinnej vegetácie zodpovedajúci pôdnym a klimatickým podmienkam,
- ochranu vodných tokov v zmysle vodného zákona č. 134/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách ako prirodzeného ekosystému v krajine,
- pravidelné a mechanické odstraňovanie buriny a ničenie invázných druhov drevín,
- odstránenie nežiaducich skládok rôzneho odpadu z území špecifikovaných ako ekologicky významný krajinný prvok a zabránenie vytváraniu nelegálnych skládok odpadu na celom riešenom
- v území realizovať rekultiváciu všetkých neriadených skládok v k.ú. obce – viacvrstvovým zásypom s vhodnou zeminou, príp. štrkom a následnou úpravou plôch výsevom trávnatého semena.

6.1.4 Zeleň

6.1.4.1 Verejná, izolačná a ostatná zeleň

Verejná zeleň sa nachádza na verejných priestranstvách, ako sú priestory okolia obecného úradu, pri materskej škole, cintoríne, pozdĺž tokov. Táto zeleň je pomerne k celkovej ploche dostatočne zastúpená. Niektoré úseky si vyžadujú doplnenie zelene a zdravotný rez drevín.

Pozdĺž miestnych komunikácií sa vo verejnom priestore nachádzajú pásy využívané na uloženie technickej infraštruktúry. Zeleň pri komunikáciách je v sídle na dobrej úrovni. Tvoria ju trávnaté pásy s výsadbou vzrastlej zelene. Zeleň pozdĺž kanálov a tokov je dostatočne zastúpená.

Návrh

Verejná zeleň

Verejnú zeleň navrhujeme doplniť a parkovo upraviť:

- okolie pri obecnom úrade.

Izolačná a vizuálna zeleň

Izolačnú a vizuálnu zeleň navrhujeme okolo navrhovanej športovej plochy a okolo cintorína. Zo severnej strany navrhujeme doplniť areál poľnohospodárskeho družstva o vzrastlé a podrastové dreviny. Výsadbu navrhujeme previesť v šírke 15m.

6.1.4.2 Zeleň k náhradnej výsadbe

K náhradnej výsadbe navrhujeme plochu:

- pozdĺž cesty III/050218 (pri realizácii výsadby drevín v extraviláne je potrebné požiadať príslušný obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie o udelenie výnimky zo zákazu činnosti v cestnom ochrannom pásme,
- po obvode cintorína dosadiť ochrannú – vizuálnu zeleň,
- sadovnícky upraviť strednú časť územia obce (plocha pri obecnom úrade, materskej škole),
- po obvode jestvujúceho športového areálu dosadiť vizuálnu zeleň.

7. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBYVACÍCH PRIESTOROV

7.1 Ťažba nerastných surovín

Riešené územie obce spadá do prieskumného územia :

- prieskumné územie (PÚ) „Východoslovenská nížina – horľavý zemný plyn“,

7.2 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

V rámci katastra obce sú evidované :

- výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – horľavý zemný plyn – gazolín (21)“,
- výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – zemný plyn (84)“.

7.3 Staré banské diela

V katastrálnom území obce nie sú evidované staré banské diela.

7.4 Svahové deformácie

V katastrálnom území obce Šamudovce nie sú evidované zosuvy.

8. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V riešenom území sa nachádzajú plochy, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu:

8.1.1.1.1 Prieskumné územia, chránené ložiskové územie, dobývacie priestory:

- prieskumné územie (PÚ) „Východoslovenská nížina – horľavý zemný plyn“,
- výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – horľavý zemný plyn – gazolín (21)“,
- výhradné ložisko Bánovce nad Ondavou s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP) „Bánovce nad Ondavou – zemný plyn (84)“.

9. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PP A LP

Navrhovaná koncepcia funkčného využitia územia obce vychádza z existujúcej funkčnej štruktúry, z reálnych územno-technických daností, a z týchto ďalších koncepčných zásad.

V územnom pláne okrem plôch bývania navrhujeme plochy pre občiansku vybavenosť, technickú vybavenosť a šport.

tab.č.3

Šamudovce	V zastavanom území (ha)	Mimo hranice súčasne (ha)	Spolu (ha)
Pôdny fond celkom	5,8190	6,2008	12,0198
z toho: poľnohospodárska pôda (PP)	4,7807	4,3874	9,1681
z toho:			
orná pôda	0,1339	2,3002	2,4341
záhrady	4,4459	0,0000	4,4459
TTP	0,2009	2,0872	2,2881
nepoľnohospodárska pôda	1,0383	1,8134	2,8517
Najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda (chránená)	4,7011	4,3874	9,0885

	V zastavanom území (ha)	Mimo hranice súčasne (ha)	Spolu (ha)
Celkový záber LP:	0,0000	0,0000	0,0000

Záber lesnej pôdy sa nenavrhuje.

Podrobné zdôvodnenie navrhovaného riešenia záberu pôdneho fondu je v samostatnej textovej časti: *Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely a v grafickej prílohe (výkres č.07/Š).*

10. NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤ RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia: navrhovaná revitalizácia centrálneho priestoru obce, športové areály.

Navrhnutá podrobnejšia dokumentácia bude vypracovaná v poradí podľa lokalizácie rozvojových zámerov obcí. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výškopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

11. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný plán je výsledkom komplexného zhodnotenia riešeného územia. Je priemetom všetkých záujmov a vzťahov. Návrh územného plánu obsahuje urbanistickú koncepciu, ktorá označuje spoločnú myšlienku a zámer ako usporiadať dedinu a stavať v nej tak, aby to nebolo len účelné ale aj pekné. Urbanistická koncepcia určila jednotný zámer zástavby, vymedzila ťažiská či centrum obce. Urbanistická koncepcia nemá na mysli len individuálne záujmy stavebníkov domov, ale sa zamerala na spoločné vybavenie obce.

Územný plán má pripravenú koncepciu spoločensko-kultúrneho významu, určuje kde, čo a ako stavať s predvídavosťou potrieb budúcnosti. Nebudú to len nové stavebné pozemky pre rodinné domy, budú to hlavne pozemky pre stavby zabezpečujúce novú prosperitu a spoločenský život obce. Návrh ÚPN O vymedzil územie s týmto poslaním, očakáva od občanov pochopenie pre stavby verejného záujmu.

Navrhovaný rozvoj znamená nárast stavu obyvateľov, to ale nevyvolá také územno-technické dôsledky, ktoré by

znamenalí zvýšené nároky na nadradený systém technickej infraštruktúry.

V celkovom hodnotení je možné konštatovať, že sa v Územnom pláne obce neriešia také aktivity a funkčné plochy, ktoré by negatívne ovplyvnili existujúcu environmentálnu hodnotu územia.

Environmentálne hodnotenie

Územný plán akceptuje limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Návrh ÚPN-O citlivo rieši ďalší rozvoj obce s minimálnym zásahom do prírodného prostredia. Pre lepšie životné prostredie v navrhovaných nových lokalitách obce navrhujeme výstavbu kanalizácie s odvedením odpadových vôd do ČOV v Michalovciach.

Územno - technické dôsledky

ÚPN Obce hodnotí a rieši rozvoj technickej vybavenosti celej obce. Navrhuje spôsob zásobovania vodou, elektrickou energiou, odkanalizovanie a odvedenie splaškovej kanalizácie do ČOV Michalovce. Úpravou šírkových pomerov miestnych komunikácií a dobudovaním chodníkov a zastavovacích pruhov AD a parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti.

Kontinuita s minulosťou

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí obec do tretej veľkostnej skupiny (500 – 999 obyv.) obcí v Košickom kraji. Leží na rozvojovej osi: východoslovenská rozvojová os prvého stupňa - Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hr. s Ukrajinu. Nachádza sa v suburbálnom pásme mesta Michalovce. Je typickým vidieckym sídlom v zázemí mesta Michalovce, ktoré pre osídlenie vo svojom okolí saturuje potreby vyššieho občianskeho vybavenia a poskytuje pracovné príležitosti. Väzby obce na mesto Michalovce sú podporené aj komunikačným prepojením po ceste III/050218.

V súlade so záväznými výstupmi ÚPN – VÚC Košického kraja je potrebné posilňovať väzby medzi mestom a jeho vidieckym zázemím a vytvárať rovnocenné kultúrne a sociálne prostredie, pričom treba zachovať vidiecky charakter osídlenia a ráz krajiny s prírodnými a urbanistickými špecifikami. V týchto intenciách je potrebné v Územnom pláne obce Sliepkovce riešiť ďalší rozvoj obce.

Záver

Obec po eliminácii negatívnych vplyvov má potenciú životaschopného organizmu. Prvoradými sú pracovné príležitosti, tieto vo výhlade zabezpečuje dostupný priemysel v okresnom meste Michalovce.

V širších súvislostiach je významným faktorom rozvoja sídelného útvaru stav životného prostredia. Budúcnosť obce je závislá na čistote ovzdušia ako dôležitom ukazovateli stavu zdravého životného prostredia.

Budúcnosť obce je možné spájať s transformáciou poľnohospodárskej funkcie na jej integráciu s vidieckou turistikou.

Návrh ÚPN-O výrazne stavia územný rozvoj obce na ochrane a využití potenciálu krajiny. Ekostabilizačný systém je pilierom budúcnosti obce.

12. NÁVRH ZÁVAZNEJ ČASTI

Záväzná časť územného plánu obce je vyhotovená ako samostatná príloha. V tejto časti uvádzame zoznam navrhovaných verejnoprospešných stavieb.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť. Ako verejnoprospešné stavby v riešenom území sa stanovujú podľa vyznačenia vo výkrese schéma verejnoprospešných stavieb:

12.1.1 Stavby pre verejnoprospešné služby:

VPS – 1 Stavby pre občiansku vybavenosť

VPS - 1.1. Revitalizácia centrálneho priestoru obce:

- a) priestor pri obecnom úrade,
- b) územie od objektu základnej školy po areál obecného cintorína.

VPS - 1.2. Rekreačná, oddychová a športová plocha [4].

VPS - 1.3. Rekreačná a oddychová plocha pri obecnom úrade [6].

VPS - 1.4. Rekonštrukcia domu smútku.

VPS - 1.5. Rekonštrukcia základnej školy [8].

VPS - 1.6. Verejná zeleň, obecný park [2].

VPS - 1.7. Komunitné centrum [1].

12.1.2 Stavby verejného technického vybavenia:

VPS – 2 Stavby pre dopravu:

- VPS – 2.1. Diaľnica D1 Budimír – Michalovce – Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou (1.1. Verejnoprospešná stavba vyplývajúca zo záväznej časti Zmien a doplnkov 2014 ÚPN-VÚC Košického kraja vzťahujúce sa na riešené územie obce)
- VPS - 2.2. Zdvojkolajnenie a elektrifikácia železničnej trate Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné (2.6. Verejnoprospešná stavba vyplývajúca zo záväznej časti Zmien a doplnkov 2014 ÚPN-VÚC Košického kraja vzťahujúce sa na riešené územie obce).
- VPS - 2.3. Sieť obslužných, prístupových komunikácií a dopravných zariadení vrátane cestných mostov a dopravných nájazdov, odstavné pruhy na autobusové zastávky.
- VPS – 2.4 Stavby parkovacích a odstavných plôch.
- VPS – 2.5. Stavby peších plôch, komunikácií a chodníkov (pešie, turistické, cyklistické).

VPS – 3 Stavby pre vodné hospodárstvo:

- VPS - 3.1. Stavby zásobovacích a výtlačných vodovodných potrubí a technických zariadení pre zásobovanie vodou vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- VPS - 3.2. Stavby hlavných zberačov kanalizačnej siete a koridory trás nadväzujúcich uličných stôk v obci podľa grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- VPS - 3.3. Stavby prečerpávacích staníc kanalizačnej siete.

VPS – 4 Stavby pre energetické zariadenia, telekomunikácie, rozvod plynu:

- VPS – 4.1. Stavby nadriadených plynovodov: plynovodné prepojenie Slovenskej republiky a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Lastomír – Stretáva – Veľké Kapušany (5.10.7. Verejnoprospešná stavba vyplývajúca zo záväznej časti Zmien a doplnkov 2014 ÚPN-VÚC Košického kraja vzťahujúce sa na riešené územie obce).
- VPS - 4.2. Stavby rozšírenia STL rozvodov plynu vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- VPS - 4.3. Stavby trás vn a nn elektrickej siete. Stavba 22 kV káblových elektrických vedení uložených v zemi pre napojenie nových lokalít.
- VPS - 4.4. Stavby rekonštrukcie a rozšírenie trafostaníc. Výstavba nových trafostaníc.
- VPS - 4.5. Stavba telekomunikačnej káblvej siete a súvisiacich technologických zariadení.
- VPS - 4.6. Stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy.

VPS – 5 Stavby v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia:

- VPS - 5.1. Vybudovanie obecného zberného dvora (stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, recykláciu odpadov a materiálového a energetického zhodnotenia všetkých druhov odpadov (východná časť kat. územia) – lokalita č. 3).

V Michalovciach, 05/2015

Ing. arch. Marianna BOŠKOVÁ